Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI – Nr. 1003

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 25 iulie 1969
6 pagini 25 bani

Un grup de premiați ai olimpiadei

În întîmpinarea Congresului al X-lea al P.C.R.

SPRIJIN UNANIM, APROBARE DEPLINĂ POLITICII INTERNE ȘI EXTERNE A PARTIDULUI

Întreaga țară, de la un capăt la altul, întregul popor participă în aceste zile, într-o atmosferă de puternic entuziasm, la pregătirile pentru marele eveniment istoric din viața politică și socială a țării noastre — cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Cuvîntul partidului exprimat în documentele pregătitoare pentru cel de-al X-lea Congres a găsit în rîndul tuturor comuniștilor, al maselor largi de oameni ai muncii un sprijin unanim, o aprobare deplină. În adunări și mitinguri, în telegrame și scrisori ei își exprimă adeziunea lor față de politica internă și externă a Partidului Comunist Român, față de înțeleapta conducere superioară de partid, în fruntea căreia se află tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Trăim în aceste zile premergătoare Congresului tensiunea marilor prefaceri înnoitoare prin care trece țara, bucuria nădejdilor împlinite, încrederea în viitorul luminos al patriei noastre socialiste. O singură inimă bate în pieptul tuturor și ritmul ei dovedește indestructibila unitate care s-a creat între partid și popor, voința unanimă și hotărîtă de a urma partidul pe drumul său neabătut de edificare a României socialiste.

Alături de întregul popor, cadrele didactice din învățămîntul de toate gradele își exprimă în aceste zile hotărîrea de a milita neobosit pentru înfăptuirea politicii partidului. Ele dau o înaltă apreciere documentelor pentru Congresul al X-lea și susțin cu căldură pro- tovarășul Nicolae fie reales în funcția neral al C.C. al P.C.R. a numeroase adu- risori și telegrame a- itetului Central al rsonal tovarășului escu, oamenii șco- dorința de a parti- transpunerea în via- ce le vor reveni din i de-al X-lea Con- u-se să-și consacre vitate perfecționării procesului de învă- i și educării tinerei

Într-o atmosferă de entuziasm și încredere nețărmurită în politica partidului și statului nostru, recenta plenară lărgită a Consiliului Uniunii societăților științifice ale cadrelor didactice a dezbătut Tezele și proiectul de Directive pentru cel de-al X-lea Congres al P.C.R. Participanții, în numele tuturor slujitorilor școlii, și-au exprimat adeziunea deplină față de aceste documente programatice de o înaltă valoare teoretică și practică.

În scrisoarea pe care au adresat-o cu acest prilej Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, se spune printre altele : **„Elaborate pe baza concluziilor desprinse din evoluția societății românești în ultimul sfert de veac, a bilanțului însuflețitor realizat de poporul nostru în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale, Tezele și proiectul de Directive jalonează cu rigurozitate științifică, într-o cuprinzătoare viziune de perspectivă, direcțiile de dezvoltare ale țării pe drumul socialismului, progresului și civilizației. Ele ilustrează în mod elocvent aplicarea creatoare a principiilor marxist-leniniste la condițiile concrete ale patriei noastre, marea receptivitate a partidului față de tot ceea ce este nou, înaintat, perseverența cu care acționează pentru perfecționarea tuturor domeniilor de activitate. Înalta responsabilitate față de destinele națiunii noastre socialiste.**

Preocuparea statornică a partidului și statului pentru dezvoltarea economiei naționale, a forțelor de producție — temelia trainică a ridicării bunăstării materiale și spirituale a poporului — reflectată în Teze și în proiectul de Directive, are o puternică rezonanță în rîndul membrilor corpului didactic. Întruneste aprobarea lor unanimă.

Pe fondul marilor înfăptuiri ale poporului român la anii construcției socialiste, ținînd seama de cerințele actuale și de perspectivă ale societății noastre, documentele pentru cel de-al X-lea Congres al partidului stabilesc obiective de mare importanță pentru dezvoltarea și perfecționarea școlii de toate gradele în noua etapă istorică pe care o vom străbate. Membrii corpului didactic, cărora le revine nobila sarcină de instruire și educare a tineretului patriei, sînt hotărîți să-și consacre, și în viitor, capacitatea, talentul și energia pentru realizarea acestor obiective, pentru reușita deplină a învățămîntului obligatoriu de 10 ani, pentru pregătirea temeinică, la nivelul științei și tehnicii contemporane, a unui număr sporit de muncitori, tehnicieni și specialiști cu înaltă calificare, pentru înflorirea continuă a științei și culturii, astfel încît școala noastră să-și îndeplinească cu cinste misiunea care i-a fost încredințată.

Vom acționa, ca înflăcărați purtători ai cuvîntului partidului, sădind în inima și mintea tineretului școlar și universitar, o dată cu marile valori ale științei și culturii, dragostea fierbinte față de patrie, devotamentul față de partid, față de cauza socialismului.

Dînd glas sentimentelor și convingerilor tuturor slujitorilor școlii, asigurăm conducerea partidului, pe dumneavoastră personal, iubite tovarășe Ceaușescu, de atașamentul nostru profund la politica internă și externă a partidului și statului, expresia cea mai înaltă a intereselor vitale ale poporului român, și ne angajăm cu toată răspunderea de a traduce în fapte hotărîrile pe care le va adopta Congresul al X-lea al partidului."

Aceeași atmosferă de puternic entuziasm și încredere în politica partidului a dominat lucrările sesiunii științifice a cadrelor didactice care predau științele sociale în învățămîntul superior. În cadrul sesiunii au fost dezbătute sarcinile ce revin colectivelor catedrelor de filozofie, istorie, sociologie și științe politice și de istoria literaturii în lumina documentelor Congresului al X-lea al P.C.R.

În încheierea lucrărilor sesiunii participanții au trimis o telegramă Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, prin care exprimă adeziunea lor deplină față de Tezele Comitetului Central al partidului și proiectul de Directive pentru Congresul al X-lea. **„Am aflat cu nețărmurită bucurie, stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu** — se spune printre altele în telegramă — **de hotărîrea Conferinței extraordinare a organizației de partid a municipiului București, împărtășită cu entuziasm de celelalte conferințe județene, de a propune Congresului realegerea dumneavoastră în funcția de secretar general al C.C. al P.C.R. Noi, cadrele didactice de la disciplinele de științe sociale, vedem în realegerea dumneavoastră în această funcție de cea mai înaltă răspundere națională chezășia sigură a continuității liniei politice marxist-leniniste ferme, înțelepte și patriotice a partidului nostru în activitatea sa internă și externă, garanția unei neabătute înaintări a României socialiste spre cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației. În calitate de lucrători în domeniul ideologic, chemați să contribuim la înfăptuirea sarcinilor importante stabilite de partid privind educația comunistă, marxist-leninistă a tineretului studios** — menționează în încheiere telegrama — **vă încredințăm că ne vom intensifica permanent eforturile în această nobilă activitate, răspunzînd astfel grijii permanente pe care conducerea de partid și de stat, dumneavoastră personal, tovarășe secretar general, o purtați învățămîntului de toate gradele, activității de formare a viitoarelor generații de intelectuali".**

Olimpiada internațională de matematică

Exigență sporită față de întrecerile precedente • Mulțumiri organizatorilor • Admirație pentru realizările poporului nostru, pentru frumusețile meleagurilor românești

La sfîrșitul săptămînii trecute, sala de festivități a Liceului „Nicolae Bălcescu" din Capitală a întîmpinat pe concurenții celei de a XI-a ediții a Olimpiadei internaționale de matematică — 112 tineri din 14 țări — în cel mai emoționant moment al întîlnirii lor — festivitatea de decernare a premiilor.

La această ediție a prestigioasei întreceri, inițiată de țara noastră acum 11 ani, au participat elevi selecționați pe baza unor concursuri preliminare cu caracter național din Anglia, Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia, Franța, R. D. Germană, Iugoslavia, R. P. Mongolă, Olanda, Polonia, România, Suedia și Uniunea Sovietică. Alături de ei erau prezenți în sală șefii delegațiilor celor 14 țări participante, membrii juriului și numeroase personalități de renume care ilustrează această universală știință veche de milenii și ultramodernă în același timp — matematica.

Ediția din acest an a **olimpiadei** s-a soldat cu acordarea a 44 de premii. Premiul I a fost obținut de elevii **Simon Norton** din Anglia, **Tibor Fiala** din Ungaria și **Vladimir Germanovici Drinfeld** din Uniunea Sovietică, care au realizat maximum de puncte posibile.

Țara noastră a participat cu un lot de 8 elevi. Dintre aceștia patru s-au situat printre cei 20 de concurenți care au fost distinși cu premiul II : **Barbu Berceanu** de la Liceul „Mihai Viteazul" din București, **Horia Călin Pop** de la Liceul „Alex. Papiu Ilarian" din Tg. Mureș, **Voicu Boșcaiu** de la Liceul nr. 1 din Arad și **Constantin Sevici** de la Liceul „Traian" din Tr. Severin. Alți doi membri ai lotului nostru — **Vlad Sergiescu** de la Liceul „Gh. Lazăr" din București și **Ștefan Grădinaru** de la Liceul nr. 2 din Tr. Severin — au obținut premiul III.

Vorbind despre semnificația concursului și relevînd contribuția adusă de cei 29 de membri ai juriului, profesori de prestigiu din țările participante, în alcătuirea problemelor și în corectarea lucrărilor, acad. GRIGORE MOISIL, președintele juriului, și-a exprimat convingerea că orbita olimpiadei de matematică se va lărgi continuu pe măsură ce omul își lărgește aria sa de cunoaștere. În această olimpiadă s-au înfruntat nu numai concurenți, ci și programe școlare, manuale, nivelul școlilor matematice ale celor 14 țări, a spus vorbitorul. Arătînd că prin pregătirea lor tinerii concurenți, astăzi elevi încă, au dreptul să aspire la culmile creației matematice, președintele juriului a apreciat că mulți dintre ei se vor întîlni în viitor la diferite congrese și reuniuni internaționale.

Olimpiada de matematică a înlesnit un instructiv schimb de experiență între profesorii care au condus loturile de concurenți, a constituit un minunat prilej de a stabili prietenii între elevii participanți. Aceștia au putut cunoaște o parte din frumusețile patriei noastre și din munca poporului nostru vizitînd numeroase orașe și trasee turistice în Moldova, pe Valea Prahovei etc.

„A fost o organizare excepțională — ne-a declarat profesorul VICTOR IOSIFOVICI LEVIN, conducătorul delegației de elevi din U.R.S.S. Condițiile de lucru ale juriului au fost foarte bune, iar stilul de muncă tovărășesc, prietenesc. Sîntem foarte mulțumiți că echipa României a repurtat succese și ne bucură, evident, succesele elevilor sovietici".

„Sînt mulțumit de modul cum a fost organizată această olimpiadă aici, în România — a spus și dr. docent ROLF LÜDERS, membru al delegației din R. D. Germană. Probele au comportat dificultăți mai mari decît în întrecerile precedente de acest fel și aceasta este un merit pe care țin să-l subliniez. Cît despre rezultate, a încheiat dr. Lüders, mă bucură succesele tinerilor din țara pe care o reprezint".

F. R. WATSON, conducătorul delegației engleze și LENON BEESON, adjunctul său, ne-au declarat : „Băieții noștri au apreciat primul subiect dar au găsit pe al doilea foarte greu. Noi am considerat că examenul a fost pretențios în acest an și cînd s-au cunoscut rezultatele s-a văzut că, într-adevăr, așa a fost. Ne-am bucurat că am avut cîte un băiat în fiecare din cele trei categorii de premiați și că am primit trei premii pentru soluții elegante, originale.

Organizarea olimpiadei a fost excelentă, iar excursia încîntătoare. Am văzut diferite regiuni ale României, cu munți falnici și orașe moderne. Ne-au plăcut mult specialitățile care ne-au fost servite la masă, nu numai la hotel, ci mai ales în cabanele și locurile în care am poposit. Preparatele și specialitățile de la Bucșoaia, lîngă Suceava, de la Bistrița și Sinaia s-au întrecut unele pe altele. Cel mai deosebit moment al excursiei ni se pare a fi fost acela în care am admirat florile alpine din Carpați și primirea, cu întregul program, de la Sinaia".

DENIS GERIL, profesor din Paris, și-a exprimat astfel impresiile sale : „În timpul sejurului în România am fost mișcat de primirea ce ni s-a făcut, în

(Continuare în pag. 6)

Poporul însuși își făurește destinul

Sîntem martorii unor zile fără seamăn, de inestimabilă importanță istorică. Întregul nostru popor a participat, într-o atmosferă însuflețită, la dezbaterea documentelor pentru Congresul al X-lea al partidului. Aceste dezbateri, care au avut loc în adunări și conferințe de partid, în presă, în cadrul organizațiilor de masă și obștești, cu masele largi ale populației exprimă adîncul democratism al orînduirii noastre, sînt mărturii grăitoare ale participării întregii națiuni la conturarea viitorului patriei. Ele relevă profundele prefaceri petrecute în ultimii ani în toate domeniile activității politice, economice, sociale. Pentru prima oară în preajma unui congres este organizată o atît de largă dezbatere a sarcinilor fundamentale ale partidului, a principalelor direcții de dezvoltare a țării, a politicii interne și externe a partidului și statului.

Socialismul este opera conștientă a poporului. Orînduirea socialistă este de neclintit pentru că este rodul acțiunii maselor largi populare, pentru că exprimă voința acestora de a-și făuri viața liberă și prosperă. În etapa desăvîrșirii construcției socialiste crește și mai mult rolul maselor în procesul istoric conștient. Lenin sublinia : „Un stat este puternic prin conștiința maselor. El este puternic atunci cînd masele știu totul, cînd sînt în stare să judece totul și cînd fac totul în mod conștient. Traducînd în viață acest principiu, partidul nostru informează consecvent masele asupra tuturor problemelor politicii interne și externe, supune dezbaterii lor problemele cruciale privind dezvoltarea societății noastre socialiste. Un exemplu edificator asupra semnificației și rezultatelor politicii de consultare a maselor largi ale poporului îl reprezintă adoptarea măsurilor de care este legat viitorul învățămîntului românesc — Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, Legea învățămîntului și Statutul personalului didactic, la elaborarea cărora și-au adus practic contribuția toți oamenii școlii din patria noastră.

O caracteristică fundamentală a întregului proces de construire a socialismului este antrenarea tot mai vie, activă și conștientă a maselor largi, a întregului popor, la făurirea propriului destin. Socialismul a instaurat sensul autentic al democrației, în care se înfăptuiește domnia poporului în viața social-politică, participarea tot mai largă și efectivă a cetățenilor la conducerea vieții sociale. În acest spirit Tezele C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea al partidului arată că, odată cu dezvoltarea forțelor de producție, cu îmbunătățirea condițiilor de trai ale poporului și ridicarea nivelului său cultural, trebuie perfecționate și căile de atragere multilaterală a maselor populare la activitatea organelor de stat, la conducerea întregii societăți. Partidul, conducînd în continuare, nemijlocit, procesul de dezvoltare a democrației socialiste, va asigura intensificarea participării tuturor categoriilor de cetățeni la dezbaterea și elaborarea politicii interne și externe, la adoptarea celor mai importante decizii și măsuri privind evoluția societății, astfel ca progresul României să fie în tot mai mare măsură expresia contribuției colective a întregii societăți.

Pe măsura dezvoltării societății, a creșterii conștiinței socialiste a cetățenilor, organizațiile de masă și obștești, unitățile cooperatiste și uniunile de creație vor căpăta un rol tot mai mare în înfăptuirea programului de desăvîrșire a construcției socialiste, în întreaga viață social-politică a țării. Tezele precizează sarcinile specifice ale fiecăreia în actuala etapă, în perspectiva perfecționării multilaterale a societății socialiste românești. Sarcini deosebite în organizarea participării maselor la întreaga activitate social-politică, în stimularea energiilor lor creatoare revin, de asemenea, Frontului Unității Socialiste — organism politic reprezentativ, cu activitate permanentă, ce unește, sub conducerea Partidului Comunist Român, toate organizațiile obștești, toate forțele sociale din țara noastră, exprimînd unitatea și coeziunea națiunii socialiste.

Poporul muncitor este pe deplin convins că nu există epocă în istoria României care să fi oferit omului muncii — fără deosebire de naționalitate — atîtea prilejuri de a se afirma multilateral, de a face din inițiativa și capacitatea sa o verigă trainică în lanțul unor fapte durabile și măreț ce vor dăinui peste generații. În ultimii ani partidul nostru s-a preocupat continuu de lărgirea democrației socialiste în economie, în viața politică și socială a țării căutînd formele cele mai adecvate de intensificare a participării maselor la buna mers al vieții sociale. Măsurile luate pentru lărgirea și perfecționarea democrației socialiste consolidează puterea clasei muncitoare, întăresc sentimentul poporului că este stăpîn al țării, dezvoltă atașamentul cetățenilor față de cauza socialismului. Factorul esențial, semnul sigur al dezvoltării democrației socialiste în condițiile etapei pe care o străbate România este întărirea necontenită a rolului conducător al partidului în toate sferele de activitate. Acest rol este cu atît mai mare cu cît crește competența și autoritatea politică a maselor, nivelul lor cultural, energia, capacitatea și spiritul de răspundere al oamenilor muncii, cu cît libertatea de acțiune, posibilitatea de participare la conducerea treburilor publice a acestora e mai mare, cu cît se dezvoltă democrația.

Mersul impetuos al societății noastre pe calea progresului reclamă ca o necesitate obiectivă creșterea continuă a rolului conducător al partidului, perfecționarea neîncetată a tuturor organelor și organizațiilor sale, dezvoltarea democrației interne de partid, a cărei esență constă în înfăptuirea politicii partidului. De aceea, așa cum se subliniază în Tezele C.C. al P.C.R., „direcțiile principale ale dezvoltării vieții interne de partid vor fi și în viitor adîncirea continuă a democrației și întărirea disciplinei de partid, stimularea inițiativei creatoare a tuturor organizațiilor și membrilor partidului, manifestarea din plin a aptitudinilor organizatorice, politice și pro-

GHEORGHE DRĂGAN
doctor în științe istorice

(Continuare în pag. 3)

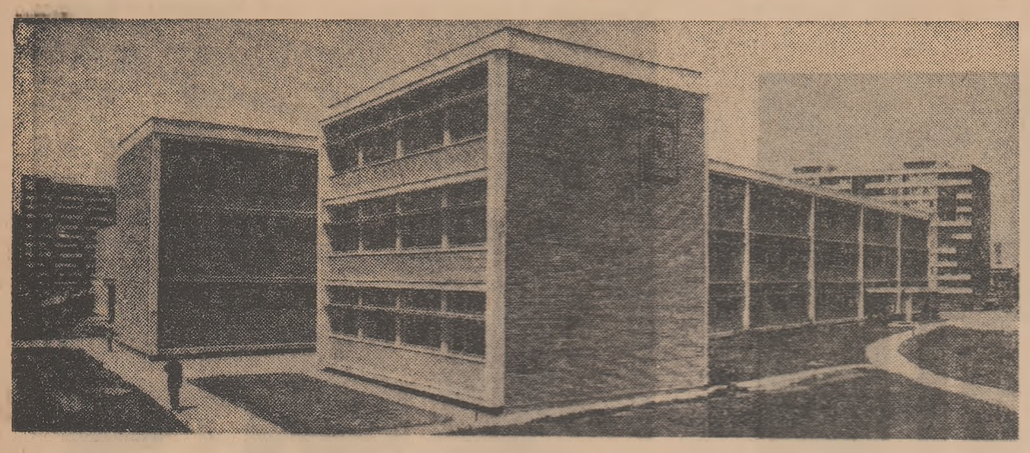

În ambianța noului și modernului cartier Drumul Taberei din București, un la fel de nou și modern liceu cu 20 de săli de clasă, laboratoare și sală de gimnastică

ÎNFĂPTUIM ȘCOALA GENERALĂ DE 10 ANI

Premisele sînt asigurate

Îndelung chibzuit, planul pe care l-a alcătuit Inspectoratul școlar județean Alba pentru asigurarea locurilor de activitate practică a elevilor din clasa a IX-a se caracterizează, în primul rînd, prin luarea în seamă a condițiilor locale.

O primă profilare a claselor a avut în vedere mediul în care funcționează acestea — urban sau rural. În general, desigur, școlile din mediul rural vor avea profil agricol. Nu toate, însă, pentru că la Baia de Arieș, de exemplu, sau la Albac, există condiții pentru pregătirea tehnico-practică a elevilor în alte domenii. Ca atare, la Baia de Arieș, unde funcționează o întreprindere minieră, elevii vor efectua în atelierele acesteia lucrări de lăcătușărie și strungărie, iar la Albac vor deprinde, în cadrul cooperativei meșteșugărești din localitate, elementele de bază ale tîmplăriei. Lucrările agricole vor fi și ele diferențiate, la rîndul lor, în funcție de specificul local. Unele clase vor fi îndreptate spre cultura mare, altele spre zootehnie (de exemplu cele din Meteș, Sălciua, Bistra), altele spre viticultură (la Sona, Jidvei, Lopadea Nouă), altele spre cultura mare și zootehnie sau cultura mare și viticultură (cele din Vințu de Jos, din Ighiu, din Mihalț etc.) În sfîrșit, o ultimă diferențiere a claselor în mediul rural este aceea care are în vedere pregătirea fetelor pentru lucrările necesare în menaj. De exemplu, la Bistra, în timp ce elevii vor executa lucrări de zootehnie, elevele vor învăța tot ce trebuie să știe o bună gospodină.

Și mai diferențiată este profilarea claselor din mediul urban. Dînd dovadă de o orientare judicioasă, inspectoratul școlar și-a propus să valorifice toate posibilitățile existente în județ, de la cele oferite de uzinele metalurgice pînă la cele oferite de unitățile comerciale. A rezultat de aici un tablou al practicii foarte variat: lăcătușărie strungărie sau mecanică la Cugir, la Teiuș, la Sebeș, la Aiud, la Alba-Iulia sau la Blaj, chimie la Zlatna, mecanică-auto la Cîmpeni, tîmplărie la Abrud ș.a.m.d. Varietatea sporește încă și mai mult o dată cu profilarea practicii elevelor. Întrucît la orașe posibilitățile de practică sînt mai largi, elevele vor efectua atît lucrări de menaj, cît și activități la oficiile P.T.T.R., la unitățile sanitare, la cooperativele de croitorie și de artizanat și chiar în magazinele aparținînd cooperativelor de desfacere. Elevele din Sebeș și cele din Cîmpeni vor deprinde astfel tainele meseriei de operator P.T.T.R., cele din Teiuș se vor pregăti pentru munca de asistente sanitare, cele din Aiud, din Ocna Mureș și din Blaj vor învăța croitoria și artizanatul, cele din Abrud vor lucra în unitățile comerciale ș.a.m.d.

Prețuindeni condițiile de practică au fost asigurate din vreme, luîndu-se legătura cu unitățile unde urmează să lucreze elevii și elevele: întreprinderi industriale, depouri C.F.R., ateliere I.R.T.A., cooperative, spitale și dispensare, școli profesionale etc., iar la sate cooperative agricole de producție și întreprinderi agricole de stat. Mai mult, colaborînd cu unitățile productive, conducerile școlilor au obținut ca acestea să desemneze din rîndul salariaților lor maiștri și muncitori cu experiență care să conducă practica grupurilor de elevi. Cît despre practica ce se va desfășura chiar în școală (aici este vorba, în special, de lucrările de menaj), se pregătesc de pe acum ateliere în școli sau la internate.

În prezent, inspectoratul se îngrijește să distribuie școlilor unde vor funcționa clase a IX-a tot materialul didactic pe care îl are la dispoziție, pe baza comenzilor acestora. La inspectorat se pregătesc de asemenea lecțiile în legătură cu pregătirea tehnică-practică a elevilor care vor fi ținute în fața profesorilor clasei a IX-a în cadrul cursului ce se va organiza pentru ei în preajma deschiderii anului școlar.

După cît se vede, în județul Alba există premisele unei bune pregătiri practice a elevilor. Rămîne numai ca, o dată cu începutul anului școlar, ele să fie cît mai deplin valorificate.

IOANA ROMAN

Grija pentru organizarea și dotarea laboratoarelor

Căutînd să pregătească toate condițiile de natură să asigure de la început buna desfășurare a muncii în clasele a IX-a, inspectoratul școlar al județului Bistrița-Năsăud a luat din vreme măsurile corespunzătoare. Vizitînd recent o serie de școli din cuprinsul județului, la care vor funcționa, începînd din toamnă, asemenea clase, am putut constata o deosebită grijă pentru modul cum se vor desfășura activitățile tehnico-practice ale elevilor. În acest sens sînt demne de remarcat inițiativele școlilor din Josenii Bîrgăului, Sant, Telciu, Ilva Mică și Feldru, ai căror elevi vor efectua lucrări de pomicultură, apicultură, legumicultură, zootehnie etc. Directorii acestor școli au și luat contact cu întreprinderile și cooperativele agricole de producție unde vor lucra elevii în scopul de a găsi cele mai bune soluții de organizare a acestor lucrări. Împreună cu conducerile I.A.S.-urilor și ale cooperativelor de producție s-a creat posibilitatea ca elevii claselor cu profil agricol să-și desfășoare practica pe loturi special destinate. De la caz la caz, ei vor fi incluși în brigăzile întreprinderilor și cooperativelor sau vor fi constituiți în grupe care vor lucra sub conducerea brigadierilor. Întreaga practică va fi îndrumată de profesori de agricultură sprijiniți de ingineri de specialitate din producție.

În contrast cu aceste preocupări pozitive, am constatat și unele aspecte mai puțin lăudabile, care impun grabnica intervenție a inspectoratului. Am remarcat astfel că la toate școlile — cu excepția celei din Feldru — o slabă dotare cu aparatură și, mai ales, o slabă organizare a laboratoarelor școlare de fizică, chimie și electrotehnică, strict necesare școlii de zece ani. Se impune ca inspectoratul școlar județean să ia de urgență măsurile cuvenite pentru asigurarea dotării, autodotării și mai ales organizării laboratoarelor școlare în toate școlile în care urmează să ia ființă clasa a IX-a.

Trecerea la generalizarea învățămîntului de zece ani solicită și va solicita și în viitor toate organele de învățămînt la o muncă intensă. Revine inspectoratului școlar județean, directorilor de școli, tuturor profesorilor, datoria de a nu precupeți nici un efort pentru a asigura succesul cursurilor clasei a IX-a, cu care începe o nouă filă în istoria învățămîntului nostru.

Prof. AUREL CLAMBA
inspector general în Ministerul Învățămîntului

Profilare diversificată a pregătirii practice

Acțiuni intense pentru asigurarea unor condiții bune de funcționare a clasei a IX-a se desfășoară și la inspectoratul școlar al județului Cluj. Locul central în cadrul acestor acțiuni îl ocupă, în perioada actuală, aspectele legate de profilul pregătirii tehnico-practice a elevilor.

Inspectoratul școlar a cerut directorilor de școli să studieze din timp posibilitățile unei profilări adecvate, în funcție de condițiile locale, a celor 63 de clase a IX-a care vor funcționa în județ. Preocuparea constantă și consecventă de a se folosi toate posibilitățile existente pentru a satisface cît mai larg interesul și înclinațiile elevilor a dat roade.

Astfel, în orașe, numeroși elevi vor lucra la atelierele de reparat automobile, pentru a se iniția în meseria de mecanic-auto. La Cluj, de exemplu, ei își vor desfășura practica în atelierele școlii de șoferi și în cele ale Liceului de transporturi, iar la Turda și la Dej în atelierele I.R.T.A.

La Turda, pe lîngă meseria de mecanic-auto, elevii vor avea posibilitatea să se inițieze în lăcătușărie lucrînd la atelierele Fabricii de ciment, în electrotehnică (la întreprinderea „Electrotehnica") sau în tîmplărie (la cooperativele meșteșugărești și în atelierele existente la unele școli). Colegii lor de la Cîmpia Turzii vor învăța electrotehnica la uzinele „Industria sîrmei". La Gherla elevii vor putea deprinde și meseria de tapițer, iar la Dej s-au creat condiții pentru efectuarea practicii în unitățile comerciale.

Cît despre eleve, ele vor urma, în majoritate, cursuri practice de gospodărie și menaj. Merită amintită inițiativa unor școli din Turda, care au asigurat la I.A.P.L. efectuarea practicii în acest domeniu. În unele locuri s-au prevăzut pentru eleve și cursuri practice în diferite profesiuni. De exemplu, la Cluj ele vor avea posibilitatea de a-și însuși stenodactilografia, la Gherla vor învăța, lucrînd la întreprinderea „Someșul", cum se țes covoarele persane etc.

Deși în localitățile rurale va predomina, cum este și firesc, practica în agricultură, pomicultură și viticultură, au fost folosite și toate celelalte posibilități locale. În acele comune unde există ateliere ale întreprinderilor de mecanizare a agriculturii (de exemplu la Bonțida), elevii se vor iniția în meseria de mecanic agricol, iar la Bucea ei își vor putea însuși cunoștințe de tîmplărie lucrînd la Fabrica de mobilă curbată. Elevii din Căpușu Mare vor lucra la atelierele întreprinderii miniere și la I.R.T.A., unde vor învăța bazele profesiunii de mecanic auto-moto, iar cei din Măgurii-Băcătău se vor iniția, la Fabrica de cherestea, în meseriile legate de industria forestieră. Se vor desfășura de asemenea lucrări practice la ferma pentru creșterea păsărilor de la Bonțida, la fermele zootehnice din Jucu, la complexul de industrie alimentară din Baciu etc.

Grija pentru profilarea diversificată a practicii deschide în fața elevilor perspective variate de pregătire, constituind un element în plus de stimulare a interesului lor și al părinților pentru școala de 10 ani.

S. B.

Acțiunea de perfecționare înregistrează un vizibil progres

Printre pregătirile pentru noul an școlar, un loc important îl ocupă cursurile de perfecționare organizate în această vacanță.

Merită să fie relevat faptul că perfecționarea din acest an a stat atît în atenția I.P.C.D., cît și în aceea a societăților științifice ale cadrelor didactice. Numai prin sistemul I.P.C.D. în perioada care a trecut de la încheierea cursurilor școlare au fost organizate cursuri pentru profesorii de liceu la specialitățile: fizică, chimie, științe biologice (în perioada 18—29 iunie), la matematică (în perioada 1—12 iulie), la limbi moderne (în perioada 1—19 iulie), precum și un curs cu directorii și educatorii din Casele de copii (în perioada 17—28 iunie). Inspectoratele școlare județene au organizat de asemenea, cu sprijinul I.P.C.D., cursuri pentru învățătorii care vor preda la clasa I cu copii de 6 ani. La rîndul lor, societățile științifice ale cadrelor didactice au inițiat tabere-curs la care informarea științifică de specialitate s-a îmbinat cu schimbul de experiență, cu dezbateri privind programele școlare și, evident, cu discuții privind problemele mai dificile de metodică. Dacă avem în vedere și alte acțiuni de perfecționare care urmează să fie organizate înaintea deschiderii anului școlar — cum sînt cele pentru profesorii de științe sociale și pentru profesorii care vor preda la clasele a IX-a ale școlii generale de 10 ani, putem avea o imagine de ansamblu asupra dimensiunilor pe care le capătă preocupările legate de lărgirea sistemului de perfecționare a corpului didactic.

Discutînd cu organizatorii cursurilor și cu profesorii participanți ne-am dat seama că acțiunea aceasta a început să răspundă mai precis scopului său. Spre deosebire de alți ani, de data aceasta cadrele didactice au primit un sprijin mai direct, mai concret și mai substanțial pentru munca lor la clasă. Informațiile comunicate de specialiștii de prestigiu care au ținut prelegeri au fost apreciate de cursanți ca un ajutor nemijlocit în predarea lecțiilor. Ele au oferit o imagine de ansamblu a stadiului pe care l-a atins în prezent disciplina respectivă iar datele prezentate vor putea fi utilizate într-un șir de lecții și în predarea întregului curs. O atenție deosebită s-a acordat capitolelor noi introduse în programele diferitelor discipline.

O altă trăsătură distinctă a cursurilor de perfecționare din această vară o constituie renunțarea la lecțiile de metodică generală și includerea în tematica lor a unor lecții de metodică privind capitolele noi introduse în programele școlare. În sfîrșit, cursurile de perfecționare au avut în vedere înarmarea cursanților cu cunoașterea unor lucrări de laborator pe care nu le-au efectuat în facultate și care sînt necesare în prezent în liceu, insistîndu-se, firește, asupra aspectelor moderne ale dezvoltării științei respective.

La biologie — amplă informare științifică și metodică

La cursurile de perfecționare cu profesorii care predau științele biologice au participat 166 de profesori, dintre care 40 (din București) s-au prezentat fără să fie solicitați. Credem că motivarea făcută de ei este semnificativă pentru modul cum este resimțită nevoia perfecționării de către corpul didactic: **„Dorim să frecventăm cursul deoarece, consultînd tematica lui, considerăm că răspunde în cel mai deplin sens nevoii noastre de informare științifică și metodică".**

Referindu-se la conținutul și nivelul prelegerilor **prof. GEORGETA STĂNCIULESCU**, de la Liceul „Petru Groza" din București, a declarat: **„Am participat la cinci cursuri de perfecționare și nici unul nu s-a ținut la un asemenea nivel".**

Cursul cu profesorii de biologie a urmărit, pe lîngă o largă informare științifică, elucidarea și aprofundarea unor teme deosebit de importante cuprinse în programele de biologie pentru clasa a XII-a: „Probleme actuale privind materia vie", „Sisteme biologice și nivelele de organizare a lumii organice", „Probleme actuale ale teoriei evoluției", „Datele noi în genetică și biosinteza substanțelor proteice", „Probleme de genetică moleculară" ș.a. De menționat că aceste prelegeri au fost prezentate de specialiști de prestigiu din învățămîntul superior, ca prof. dr. N. Botnariuc, conf. dr. O. Boldar, conf. dr. G. Strugariu și alții.

De un real folos pentru noi — a spus **prof. I. NEGOIȚESCU**, de la Liceul „I. L. Caragiale" din Ploiești — **au fost lucrările practice, foarte bine organizate și care au cuprins în special acele lucrări pe care actualii profesori nu le-au studiat în facultate, ca de pildă cele referitoare la fiziologia animală, lucrările de tehnica microscopică privind morfologia plantelor și lucrările de fiziologie vegetală".** Referindu-se la lucrările de laborator, pe care de asemenea le-a apreciat în mod deosebit, **prof. ALEXANDRU DUMITRESCU** a propus ca cei răspunzători să manifeste o mai mare grijă pentru dotarea laboratoarelor școlare cu aparatură modernă. El a cerut, de asemenea, o preocupare mai intensă pentru procurarea coloranților și substanțelor chimice de care duc lipsă școlile. În legătură cu cursurile de perfecționare prof. Alex. Dumitrescu a propus ca pe viitor să se facă demonstrații și la microscoape electronice.

Participanții la cursuri au apreciat de asemenea faptul că dezbaterea unor teme privind metodica predării biologiei în liceu s-a făcut în lumina cerințelor modernizării conținutului și formelor de transmitere a cunoștințelor acestei discipline. Numărul mare de filme proiectate cu privire la viața celulei ca sistem viu cu autoreglare și la alte probleme, vizitarea laboratoarelor de cercetare științifică ale facultății, dezbaterile privind programele școlare sînt alte aspecte care au contribuit la succesul cursurilor de biologie. Credem că eficiența acestor cursuri va fi cu atît mai deplin valorificată cu cît inspectoratele școlare și directorii vor manifesta mai multă grijă pentru ca laboratoarele de care dispun școlile să fie utilate cu aparatura necesară.

La matematică — răspuns unor cerințe noi ale programei

La cursurile de perfecționare pentru profesorii de matematică s-a urmărit, în esență, perfecționarea profesorilor care vor preda la clasa a XII-a. De aceea, tematica lor s-a referit cu precădere la probleme de algebră superioară, analiză și elemente de teoria probabilităților.

Mulți dintre cei 219 profesori care au participat la aceste cursuri au apreciat expunerile făcute pe teme referitoare la teoria polinoamelor și a structurilor algebrice. Explicațiile despre spații topologice și metrice, despre funcțiile de variabilă vectorială, despre integrale și ecuații au fost de asemenea apreciate pozitiv, ele răspunzînd unor cerințe stringente legate de perfecționarea muncii profesorilor de matematică.

La succesul cursului a contribuit în cea mai mare măsură faptul că prelegerile au fost ținute de specialiști din învățămîntul superior, unii dintre ei autori de manuale, ceea ce a prilejuit și unele schimburi de opinie cu privire la accesibilitatea acestora.

Consemnînd și aprecierile făcute de cursanți cu privire la modul de organizare și desfășurare a seminariilor (conduse de cadre universitare și cercetători de la Institutul de matematică al Academiei) și în deosebi faptul că la seminarii s-au făcut largi aplicații ale temelor prezentate în prelegeri, menționăm și unele observații critice, care sînt totodată sugestii pentru viitoarele cursuri. Astfel, faptul că participanții la cursuri au fost recrutați neomogen — dintre profsorii care și-au făcut studiile acum 20—30 de ani și dintre cei care au absolvit facultatea acum 3—4 ani — a prezentat unele greutăți în desfășurarea seminariilor. S-a propus ca la viitoarele cursuri să fie chemați profesori cu un nivel de pregătire mai apropiat. O astfel de soluție ar răspunde, credem, și unor observații legate de caracterul prea teoretic al unor prelegeri.

La limbile străine — cunoașterea modalităților și tehnicilor moderne de predare

Într-un spirit modern s-au desfășurat și cursurile de perfecționare pentru limbi străine, la care au participat 250 de profesori de limbile rusă, franceză, germană, engleză. Aceste cursuri, cu o tradiție care a depășit un deceniu, au cuprins în acest an numai profesori calificați în facultățile de 5 ani. La reușita lor și-au adus contribuția și 17 lectori din țările în care se vorbesc limbile respective. Cursurile au urmărit însușirea limbii literare contemporane, a modalităților și a procedeelor tehnice moderne de predare. Profesorii care le-au urmat au apreciat faptul că au avut o tematică variată, la fiecare secție abordîndu-se probleme importante privind cultura și civilizația țărilor respective, psiho-pedagogia învățării limbilor străine, probleme generale de lingvistică (limba vorbită și caracteristicile ei), de gramatică (tradițională, structuralistă și transformațională), de literatură. **M-au impresionat în mod deosebit** — a spus **prof. VIRGIL SAVA — strădaniile menite să dea eficiență cursului de limba rusă". Prof. MAGDALENA FLOREA**, care a participat la cursul de limba germană, a propus ca **în viitor programa să se difuzeze participanților cu cel puțin două luni înainte și să se organizeze standuri de material didactic, de unde profesorii să-și poată procura materialele care se găsesc mai greu.** Apreciind competența lectorilor, **prof. DAN POPESCU**, participant la cursul de limba franceză, a sugerat ca **profesorii de limbi moderne să se constituie în cercuri pe județe pentru a păstra un contact permanent și a realiza un schimb de experiență și de informații de specialitate cît mai rodnic.** Alți participanți la cursuri au apreciat că este necesar să se acorde o atenție mai mare, în cadrul cursurilor de perfecționare, problemelor referitoare la literatura contemporană din țările respective precum și dezbaterii unor aspecte legate de cercetarea științifică în domeniul predării limbilor moderne.

Un ecou deosebit în rîndul cursanților l-au avut expunerile referitoare la metodologia folosirii mijloacelor audio-vizuale, precum și dezbaterile purtate în legătură cu acestea. Merită relevată inițiativa de a se organiza, în afară de program, demonstrații de mînuire și întreținere a mijloacelor audio-vizuale. De același succes s-au bucurat și alte activități practice, ca de pildă, exercițiile de fonetică și lectură expresivă, analizele stilistice etc.

La cursurile pentru învățători — demonstrații practice și schimb de experiență

Cu mijloace și tehnici noi de predare au fost înarmați și învățătorii care vor preda la clasele I cu copii de 6 ani. Cursurile destinate lor au fost organizate în centrele județene și au cuprins aproape 4 000 de persoane.

La aceste cursuri s-au realizat și schimburi de experiență cu învățătorii care au predat în acest an la clasele I cu copii de 6 ani.

La cursurile organizate de inspectoratul școlar județean Dolj au participat 120 de învățători recrutați atît dintre cei care vor preda în anul școlar viitor la clasele I cu copii de 6 ani, cît și dintre cei care au predat pînă acum la astfel de clase. Prelegerile ținute de inspectori și de specialiști de la Centrul metodic au fost apreciate de participanții la cursuri pentru caracterul lor orientativ, pentru numeroasele indicații concrete. Învățătoarea **IULIA BADEA**, de la Școala generală nr. 12 din Craiova, ne-a declarat că îi vor fi de un real folos în activitatea ei demonstrațiile practice făcute în cadrul cursurilor, în timp ce învățătorul **MARIN CAUC** din Calafat a apreciat în mod deosebit prezentarea și discutarea planurilor de lecții model. Învățătorul **CONST. CĂTUNEANU** de la Școala generală nr. 22 din Craiova, apreciind faptul că prelegerile ținute la curs au fost axate pe noua programă, consideră că eficiența cursului ar fi fost mult sporită dacă această programă ar fi fost trimisă din timp și cursanților pentru a fi studiată în prealabil.

Participanții la cursul de perfecționare din județul Dolj au cerut inspectoratului să-și continue acțiunea de îndrumare și după începerea anului școlar. Prof. **I. VOICU**, inspectorul general al județului, ne-a declarat că inspectoratul a considerat această propunere ca fiind bine-venită și că au fost deja luate măsuri pentru traducerea ei în viață. Astfel, s-a trecut la elaborarea unor materiale metodice care vor fi litografiate și difuzate în școli în primele săptămîni după deschiderea noului an școlar și la alcătuirea unor bibliografii pentru educatoare, chemate să acorde o mai mare atenție pregătirii specifice a preșcolarilor din grupele mari. În vederea acordării unei asistențe de specialitate învățătorilor de la clasele I — ca, de altfel, și celorlalți învățători — pe tot parcursul anului școlar, inspectoratul va iniția, imediat după deschiderea cursurilor, o serie de sondaje pentru a cunoaște problemele ce se ridică în munca învățătorilor și opiniile privitoare la rezolvarea acestora. Concluziile sondajelor vor fi sintetizate într-un material informativ care va cuprinde îndrumările metodice necesare și care va fi difuzat în toate școlile din județ.

CONSTANTIN RĂDOI

Vacanța oamenilor școlii

Deși înfăptuirea importantelor acțiuni din domeniul învățămîntului prevăzute pentru toamna acestui an a necesitat mobilizarea unui număr important de forțe didactice, respectarea odihnei corpului profesoral, asigurarea condițiilor efectuării acesteia s-a bucurat de toată atenția din partea sindicatelor din învățămînt, a inspectoratelor școlare și a școlilor.

Majoritatea sindicatelor din învățămînt s-au preocupat în deaprope de procurarea biletelor de tratament și odihnă pentru cadrele didactice în lunile vacanței de vară. Pe lîngă aceasta, ele au extins mult organizarea de excursii documentare și de studii ale corpului profesoral. Astfel, un grup de învățători și profesori din Strehaia vor porni să colinde drumurile din nordul țării, colegi ai lor din Maramureș vor vizita monumentele arhitectonice, artistice și istorice, precum și marile obiective industriale apărute pe harta Olteniei, cadrele didactice din Covasna își îndreaptă pași pe itinerarii moldovene, iar profesorii gălățeni vor întreprinde un adevărat tur al României. Evident, pentru majoritatea acestor acțiuni au fost stabilite din vreme contracte, astfel încît grupurile de excursioniști să aibă asigurate condiții corespunzătoare.

Se organizează însă și numeroase excursii în care asigurarea cazării se face prin schimburi reciproce. În asemenea cazuri se impune ca sindicatele de învățămînt și inspectoratele școlare să-și respecte integral angajamentele, astfel încît oamenii școlii să nu întîmpine greutăți așa cum s-a întîmplat anul trecut îndeosebi în unele localități mai aglomerate, ca Brașov sau Suceava.

Pe lîngă numeroasele excursii pe magistralele țării, au fost inițiate pentru învățători și profesori și excursii peste hotare. Bunăoară, sindicatul învățămînt al sectorului III din Capitală organizează o excursie pe ruta Budapesta — Praga — Bratislava. Asemenea excursii, precum și vizite peste hotare pe bază de schimburi reciproce se află înscrise și în planurile de activitate ale sindicatelor de învățămînt din Giurgiu, Oradea, Satu-Mare etc.

În sfîrșit, pentru cei care își petrec o parte din concediu în localitățile unde domiciliază numeroase sindicate din învățămînt, cum sînt cele din Sibiu, din Brăila, din sectorul III al Capitalei etc., precum și unele case ale corpului didactic recent înființate au inițiat interesante programe recreativ-culturale și de destindere, mai ales în aer liber — program de șezătoare (au fost procurate doritorilor legitimații la unele cluburi și asociații sportive) de canotaj, spectacole în aer liber, filme, întreceri sportive etc. Și bibliotecile școlare și-au intensificat activitatea în aceste săptămîni popularizînd și difuzînd noile apariții beletristice și de specialitate.

Există însă și alte posibilități, insuficient valorificate încă, pentru inițierea unor acțiuni de vacanță. Ne referim la acele acțiuni în care condițiile materiale pot fi pregătite integral de către organizatori. Așa sînt, de pildă, taberele de corturi în diferite zone pitorești ale țării, vizitele tematice de o zi, cu autocarele etc. Spiritul de inițiativă și imaginația unor organe sindicale din învățămînt au rămas încă datoare în această privință. Mai este însă timp suficient pentru inițierea unor asemenea acțiuni, în care pot fi cuprinse un număr mai mare de cadre didactice, oferindu-li-se astfel o vacanță activă și plăcută.

Ocupîndu-se cu grijă și prevedere de vacanța membrilor corpului profesoral, sindicatele din învățămînt și inspectoratele județene îi vor ajuta să-și împrospăteze forțele, să dispună în toamnă de noi puteri de muncă pe care să le pună în slujba instruirii și educării elevilor.

AL. CIUCĂ

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În legătură cu examenul de definitivare în învățămînt și colocviul pentru gradul II

Ministerul Învățămîntului reamintește celor interesați că examenul de definitivare în învățămînt se va desfășura în perioada 1—10 septembrie a.c., iar colocviul pentru gradul II în perioada 4—10 ianuarie 1970.

Atît examenul de definitivare, cît și colocviul pentru obținerea gradului II se vor desfășura pe baza programelor aprobate de Ministerul Învățămîntului, pentru anul școlar 1968/1969, și difuzate prin institutele interjudețene de perfecționare a cadrelor didactice.

I. DEFINITIVAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT

În conformitate cu prevederile art. 83 din Statutul personalului didactic, examenul pentru definitivarea în învățămînt constă din probe scrise și orale la următoarele discipline :

— **Pentru educatoare :** limba și literatura română sau limba maternă (scris și oral) ; probleme de psihologia copilului preșcolar și pedagogie preșcolară (oral). Proba de psihologia copilului preșcolar și pedagogie preșcolară se va susține pe baza programei de studiu individual pentru educatoare, aprobată de Ministerul Învățămîntului cu nr. 109894/1968, capitolul „Pedagogia preșcolară".

— **Pentru învățători :** limba și literatura română sau limba maternă (scris) : aritmetică : probleme de psihologia copilului și pedagogie școlară (oral) : socialism științific (oral). La proba de aritmetică, examinarea învățătorilor se va face pe baza programei de studiu individual, aprobată de Ministerul Învățămîntului cu nr. 110556/1968, capitolul „Aritmetică", iar proba de psihologia copilului și pedagogie școlară se va desfășura pe baza aceleiași programe, capitolul „Pedagogie".

Învățătorii și educatoarele de la unitățile școlare cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare vor susține și o probă orală la limba și literatura română.

— **Pentru profesori :** obiectul de specialitate (scris și oral) : probleme de psihologia copilului și pedagogie școlară (oral) ; socialism științific (oral). Proba de psihologia copilului și pedagogie școlară se va desfășura pe baza programei de pedagogie pentru studiul individual al profesorilor de toate specialitățile, aprobată de Ministerul Învățămîntului cu nr. 75122/1967, ediția 1968.

La proba de socialism științific, candidații vor fi examinați din documentele Congresului al X-lea al P.C.R. și din cele legate de a 25-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist.

II. GRADUL II

În conformitate cu prevederile art. 86 din Statutul personalului didactic, colocviul va consta din următoarele probe :

— **Pentru educatoare :** literatura pentru copii și metodica activității instructiv-educative în învățămîntul preșcolar ;

— **Pentru învățători :** limba română sau limba maternă, aritmetică și metodica predării acestor discipline ;

— **Pentru profesori :** obiectul de specialitate și metodica predării acestui obiect.

Educatoarele, învățătorii și profesorii care predau în școli cu limba de predare a naționalităților conlocuitoare pot susține examenul sau colocviul în limba maternă.

În perioada 25 august — 1 septembrie a.c. institutele de perfecționare vor organiza, pentru candidații înscriși la examenul de definitivare în învățămînt, consultații individuale și colective.

Pentru cadrele didactice înscrise la gradul II se vor organiza de asemenea consultații de specialitate și metodica predării specialității, în perioada 23—29 decembrie a.c.

Cadrele didactice pot solicita consultații individuale institutelor de perfecționare și în afara acestei perioade.

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene, pînă cel mai tîrziu la 30 septembrie 1969.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși, vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

Funcția de orientare școlară și profesională a școlii generale

Directivele pentru Congresul al X-lea al partidului prevăd, printre alte măsuri menite să asigure învățămîntului din țara noastră un mers ascendent, continua perfecționare a structurii și modernizarea conținutului său. În ansamblul măsurilor preconizate, prelungirea la 10 ani a duratei învățămîntului obligatoriu constituie una din direcțiile principale ale dezvoltării școlii de cultură generală.

Crearea școlii generale de 10 ani implică rezolvarea multor probleme cu privire la structură și conținut, atît pe planul teoriei pedagogice cît și în cel al măsurilor practice. Ne vom opri aici asupra uneia din problemele fundamentale care se referă la funcția principală a celui de al doilea ciclu (mijlociu) al învățămîntului de cultură generală și anume la rolul și funcțiile acestui ciclu în orientarea școlară și profesională a elevilor.

După cum este cunoscut, din cadrul general al conținutului învățămîntului în școala generală de 10 ani, așa cum e înfățișat în planul de învățămînt, rezultă că **rolul acesteia și, mai ales, al ultimelor două clase în pregătirea tineretului** constă în a asigura instruirea fundamentală și unitară a tinerilor, consolidînd și întregind pregătirea lor de cultură generală, astfel încît să le permită atît continuarea studiilor cît și orientarea în principalele sectoare ale vieții sociale, în a facilita orientarea profesională și, în strînsă legătură cu aceasta, a asigura formarea abilităților necesare însușirii unei profesiuni.

Trecerea la un învățămînt obligatoriu prelungit pune în termeni noi problema orientării școlare a elevilor. Mai întîi aceasta determină sporirea preocupărilor și mijloacelor în direcția orientării școlare a elevilor ținînd seama de faptul că, după absolvirea clasei a VIII-a, elevii sînt puși pentru prima dată în situația de a alege direcția formării lor școlare și chiar profesionale.

Pentru găsirea soluțiilor corespunzătoare este necesar, așa cum ne documentele de partid, să se țină seama de experiența progresistă a școlii românești în trecut, cît și de experiența mondială în această problemă, preluate critic și aplicate creator în condițiile specifice perioadei pe care o străbate societatea noastră în ansamblu și învățămîntul în particular. Se dovedește utilă din acest punct de vedere o examinare a orientărilor și tendințelor ce se constată în această problemă în învățămîntul din alte țări.

Principalele tendințe care se manifestă în domeniul învățămîntului de cultură generală, o dată cu prelungirea duratei învățămîntului obligatoriu, se reflectă în **accentuarea caracterului finalizator al acestuia, în diversificarea mai mare a studiului** în clasele școlii secundare de gradul I, **în limitarea numărului de discipline obligatorii și mărirea numărului de ore pentru obiectele la alegere sau facultative** în vederea creării posibilităților de adîncire a studiului unor obiecte de învățămînt și a unei mai bune orientări profesionale a elevilor. Cu unele nuanțe deosebitoare, școala de cultură generală din țările în care instruirea obligatorie este extinsă pînă în jurul vîrstei de 16 ani este astfel structurată încît după un prim ciclu elementar cu durata de 3—4 ani — în toate cazurile, cum este și firesc, unitar — urmează un ciclu intermediar (mijlociu) care, prin conținutul său, reprezintă primul nivel al învățămîntului secundar. Acest ciclu cuprinde adeseori, mai ales în sistemele în care durata sa este de 4—6 ani, două grupe de clase, dintre care prima îndeplinește funcția de observare, iar cea de a doua **funcția de orientare. Deosebirile esențiale dintre sistemele școlare constau, pe această treaptă,** în modul cum este conceput și realizat al doilea ciclu al învățămîntului general.

În general, tendința de structurare se manifestă în două direcții principale : a) crearea unei școli generale unice, pentru întregul tineret, asigurînd mai mult sau mai puțin o pregătire diversificată, cel puțin în ultimele clase (U.R.S.S., R.D. Germană, R.P. Polonă, R.P. Ungară, R.P. Bulgaria, Suedia, Norvegia, Italia, R.S. România s.a.) și b) organizarea mai multor tipuri de școli, chiar la primul nivel al învățămîntului secundar (R.F. a Germaniei, Austria, Anglia s.a.). Fiecare din aceste două modalități prezintă avantaje și dezavantaje. **Trăsătura comună o constituie însă tendința către diversificarea studiilor.** Este o idee larg răspîndită că unul din obiectivele cursului inferior al învățămîntului secundar este descoperirea înclinațiilor elevilor, astfel încît să se depună eforturi reale pentru a le dezvolta. Cei mai mulți pedagogi conchid că **drumul la educație implică drumul la orientare, o pregătire cît mai potrivită cu posibilitățile și înclinațiile elevilor.**

Orientarea către un învățămînt din ce în ce mai diversificat este determinată, în principal, de cerința adaptării instruirii la posibilitățile și înclinațiile diferite ale tinerilor, deci la o pregătire diferențiată, chiar individualizată. Evident că diversificarea studiilor nu implică în mod obligatoriu crearea mai multor tipuri de școli. Întrucît aceasta se poate realiza, în anumite limite, și în cadrul unei școli generale unice. Este adevărat că existența mai multor tipuri de școli, deși prezintă o serie de dezavantaje, constituie un cadru care favorizează adîncirea pregătirii diversificate a școlarilor. În schimb, școala organizată pe o bază lărgită unică pentru toți elevii, selecția intervenind mai tîrziu, poate oferi un învățămînt general mai vast, destinat să faciliteze adaptarea la o societate industrială, tehnologică, în evoluție continuă.

În acest sens școala generală de 10 ani din țara noastră cuprinde, după ciclul elementar, un ciclu mijlociu bazat pe o programă fundamentală unică, cu funcții de observare a elevului și de orientare școlară. Acest ciclu asigură pregătirea de cultură generală de bază și începutul însușirii de către elevi a metodelor de lucru. În următorii ani, prin continuarea studiilor în licee sau în clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale, se produc progresiv opțiunile care urmăresc să dezvolte aptitudinile. Este demn de reținut faptul că aceste opțiuni nu sînt încă specializări. De aceea, școala de 10 ani realizează un învățămînt diferențiat dar care nu este încă un învățămînt specializat, cu o orientare definitivă.

Trăsătura comună esențială a sistemelor de învățămînt din vremea noastră o constituie diversificarea studiilor, intensificarea preocupărilor și amplificarea mijloacelor în direcția unei intervenții mai active din partea școlii și a societății în orientarea școlară și profesională a elevilor. Ce determină această trăsătură ? Mai întîi, creșterea cererii de instruire la care trebuie să răspundă școala, ca urmare a exigențelor sociale ; această cerere pune nu numai probleme de ordin cantitativ, ci și serioase probleme de calitate. Perfecționarea tehnicii în domeniul muncii cere, mai mult decît pînă acum, ca elevii să primească o pregătire de bază profundă și prelungită, susceptibilă de a le permite să modifice înrîuirea lor în sectoarele producției, ale activității sociale, dat fiind că aceste activități se schimbă rapid ca urmare a transformărilor continue ale tehnicii, ale sistemelor de lucru sau modalităților de folosire a acestora. Totodată orientarea judicioasă a elevilor contribuie la prevenirea și remedierea eșecurilor școlare, ceea ce sporește eficiența didactică a învățămîntului. Ca urmare, în prezent eforturile se îndreaptă în direcția eliminării unei orientări timpurii și definitive și spre organizarea școlilor astfel încît să permită trecerea, cel puțin în timpul primilor doi ani după școlaritatea obligatorie — deci pînă la 16 ani — de la un tip de școală la altul, dat fiind că elevul s-ar putea să nu fi făcut o alegere convenabilă ori s-a înșelat.

Soluțiile care se dau pentru sprijinirea orientării profesionale în învățămîntul general sînt îndreptate îndeosebi **spre includerea în conținutul învățămîntului** (în planurile de învățămînt) **a unor grupe de obiecte la alegere sau cu caracter facultativ** (din grupa disciplinelor științifice, a celor cu caracter artistic sau practic etc.) **precum și spre crearea unor secții cu profile diferite.** Un exemplu îl reprezintă școala suedeză, care este constituită din trei cicluri a cîte trei ani : în primele două — inferior și mijlociu — predarea se realizează după un plan de învățămînt și programe unice, iar în ciclul al treilea — cel superior — se introduce o diferențiere treptată a învățămîntului. În clasa a VII-a, pe lîngă materiile obligatorii pentru toți elevii se introduc și obiecte la libera alegere, creîndu-se astfel posibilități mai largi de orientare teoretică (prin studiul unei a doua limbi străine, sau practică (prin studiul unor obiecte corespunzătoare), urmînd ca o orientare mai profundă să se facă în clasa a IX-a prin crearea a două secții, din care cinci cu profil teoretic și patru cu profil practic. Pentru a-l ajuta pe elevi în alegerea secției, în clasa a VIII-a el participă la un curs de orientare profesională și la un stagiu practic de trei săptămîni. Și în noua școală unică norvegiană s-au introdus, în ultimele clase, obiecte la alegere în cadrul aceluiași plan de învățămînt, pentru a se da elevilor posibilitatea să studieze discipline care răspund intereselor și înclinațiilor lor. În școlile obligatorii din Finlanda toți elevii primelor șase clase învață aceleași discipline, iar în ultimele trei clase, care formează așa-numita școală civică, începe să se realizeze progresiv orientarea lor profesională în secții. În U.R.S.S. începînd din clasa VII-a se introduc lecții facultative pentru aprofundarea cunoștințelor elevilor și dezvoltarea aptitudinilor lor. Ponderea disciplinelor la alegere crește în clasele următoare ale școlii medii generale. În Belgia s-a instituit un ciclu de observare și orientare constituit dintr-un trunchi comun, cursuri generale și opțiuni fie tehnice, fie clasice. În Anglia, deși cele trei tipuri de învățămînt (clasic, modern și tehnic) sînt separate, se dezvoltă, totuși, și sistemul școlilor „multilateral" — grupări de școli clasice, moderne și tehnice sau grupări alcătuite din primele două sau din ultimele două tipuri, care pot fi urmate de toți cei ce doresc. În Franța se tinde la gruparea formelor diverse de învățămînt secundar într-o singură instituție școlară.

Reforma din 1959 a stabilit un ciclu de observare destinat descoperirii aptitudinilor și tendințelor elevilor, în vederea orientării lor spre tipul de învățămînt care le convine mai mult. La început ciclul nu cuprindea decît primii doi ani ai primului ciclu (clasele VI și VII). Noile dispoziții extind modalitățile de observare și orientare la 4 ani (clasele VI, VII, VIII, IX). În R.F. a Germaniei, după școala primară de 4 ani urmează o școală primară principală care se termină cu clasa IX-a (într-o serie de landuri cu clasa a X-a) sau școala reală (6 ani). Pentru a se putea realiza promovarea elevilor se preconizează diferențierea studiului în ultimele două clase.

Conținutul învățămîntului în școala noastră de 10 ani oferă posibilități reale pentru a asigura, pe de o parte, pregătirea tinerilor pentru scopuri comune, transmițînd cunoștințele și ideile ce urmează să constituie cultura generală de care toți oamenii au nevoie (pe baza unui plan de învățămînt care cuprinde disciplinele de bază), iar pe de altă parte pentru a ține seama de interesele, aptitudinile și aspirațiile care, la această vîrstă, se afirmă și se diferențiază, căutînd a le îndruma în sensul dezvoltării lor firești (prin stabilirea unor activități la alegere, obligatorii — cu caracter sportiv sau artistic — precum și a unor activități facultative cu profil științific, tehnic, artistic, practic, gospodăresc etc.).

Putem conchide că teoria și practica școlară mondială conduce la concluzia că sarcinile învățămîntului modern pot fi realizate cu ajutorul „diferențierii pedagogice" a acestuia, ceea ce înseamnă de fapt ca pe o anumită treaptă de învățămînt elevii să aibă posibilitatea de a face studii de natură să le dezvolte aptitudinile, să corespundă într-o mai mare măsură intereselor și nevoilor lor individuale, ceea ce va influența pozitiv activitatea lor ulterioară. De asemenea, experiența demonstrează că nu este recomandabil ca alegerea unui profil să rămînă definitivă : dimpotrivă, organizarea școlară trebuie să fie destul de elastică pentru ca elevul, pe măsura dezvoltării sale, a modificării intereselor lui să poată trece ușor de la un profil la altul.

La ora actuală, participarea activă a profesorilor la procesul de orientare școlară constituie un principiu director al învățămîntului. Este deci necesar să li se asigure o pregătire care să-i ajute să-și asume această responsabilitate.

Lector univ. ION T. RADU

Subiecte de examen • Subiecte de examen • Subiecte de examen • Subiecte de

În dorința de a veni în sprijinul celor interesați să cunoască nivelul cerințelor la examenul de bacalaureat și la concursul de admitere în liceu, prezentăm subiectele principale și cele de rezervă date la probele scrise în sesiunile din iunie a.c.

EXAMENUL DE BACALAUREAT

LITERATURA ROMÂNĂ *

Subiecte principale

1. Caracterul național și popular al operei lui Ion Creangă.

2. Analiza literară a romanului „Răscoala" de Liviu Rebreanu.

Subiecte de rezervă

1. Exprimarea dragostei de țară și de popor în poezia lui Vasile Alecsandri.

2. Romanul „Moromeții", realizare de seamă a literaturii române contemporane.

MATEMATICĂ

Subiecte principale

1. Se dă ecuația :

$$x^4 - 16x^3 + ax^2 + bx + 225 = 0$$

Se cere :

1) Să se rezolve ecuația și să se determine valorile coeficienților a și b știind că ecuația are două rădăcini raționale duble.

2) Să se găsească punctele de intersecție ale elipsei

$$\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{9} - 1 = 0$$

cu dreapta (d) de ecuație :

$$x - 5y + 5 = 0$$

și să se scrie ecuațiile tangentelor la elipsă în aceste puncte.

Notînd cu tg u coeficientul unghiular al dreptei (d), să se calculeze cos 4u.

3) Să se calculeze volumul corpului generat prin rotirea elipsei de la punctul 2) în jurul axei x'x.

2. Se dă funcția :

$$f(x) = \frac{x^3 - 3x^2 + m}{x - 1}$$

Se cere :

1) Să se determine m astfel încît graficul funcției să fie tangent axei x'x.

Să se studieze variația funcției date pentru $m = 4$ și să se reprezinte graficul ei.

2) Fie A punctul de minim al graficului de la punctul 1). Să se scrie ecuația cercului (C) cu centrul în A și tangent la axa y'y.

3) Să se scrie ecuația dreptei (d) care trece prin punctul $B[2(1-\sqrt{2}) : 0]$ și face cu axa x'x un unghi $u \in (0, \pi)$, soluție a ecuației :

$$2\sin^2 x + (4 - \sqrt{2})\cos x + 2(\sqrt{2} - 1) = 0$$

Să se arate că dreapta (d) este tangentă la cercul (C).

Subiecte de rezervă

1. Se dă funcția :

$$f(x) = \frac{1}{x^2 - 4x - 12}$$

Se cere :

1) Să se studieze variația funcției și să se reprezinte graficul ei.

2) Considerînd unghiul u astfel încît :

$$\operatorname{tg}\frac{u}{2} = 2 - \sqrt{3},\ u \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right),$$

să se calculeze tg u.

Să se scrie ecuația dreptei (d), care face cu axa x'x unghiul u, considerat mai sus, și care trece prin punctul de extrem al graficului funcției date.

Să se scrie ecuația cercului cu centrul în punctul C (2; —1) tangent la dreapta (d).

3) Să se calculeze :

$$\int \frac{dx}{x^2 - 4x - 12}$$

2. 1) Se dă ecuația :

$$x^3 - 12x^2 + 44x + a = 0$$

Să se rezolve ecuația și să se determine a, astfel încît o rădăcină să fie media aritmetică a celorlalte două.

2) Să se scrie ecuația cercului (C) tangent la axa y'y, cu centrul în punctul C (2,0).

Să se găsească punctele P și Q, diferite de originea O a axelor de coordonate, în care dreptele :

$$y = mx \text{ și } y = \frac{1}{m}x,\ m \in (0,1)$$

intersectează cercul (C). Să se arate că dreapta PQ este paralelă cu axa x'x.

3) Să se calculeze aria triunghiului OPQ și să se determine m astfel încît această arie să fie maximă.

LIMBA ENGLEZĂ

Subiecte principale

1. Make an analysis of Shelley's poetry with special reference to „The Cloud".

2. Give an outline of the excerpt from „Hard Times", commenting about the characters and the situations in it.

Subiecte de rezervă

1. Reveal the main characteristics of Byron's romantic poetry as seen in the stanzas from „Childe Harold's Pilgrimage".

2. Write an analysis of the excerpt out of „The Gold Bug", you have in your text book.

LIMBA FRANCEZĂ

Subiecte principale

1. Analysez le fragment intitulé „Jeannot et Colin". Montrez quelles idées morales Voltaire a voulu illustrer par ce conte.

2. Analysez le fragment intitulé „La Consultation" (Les Thibault). Caractérisez Antoine.

Subiecte de rezervă

1. Analysez la fable de La Fontaine intitulée „Les obsèques de la lionne". Montrez comment le fabuliste satirise les courtisans.

2. Caractérisez le père Milon. Insistez surtout sur son patriotisme.

LIMBA GERMANĂ

Subiecte principale

1. Analysieren Sie das Fragment aus dem Theaterstück „Kabale und Liebe" von Friedrich Schiller und zeigen Sie die antifeudale Haltung des Dichsters.

2. Analysieren Sie die Erzählung „Die Waage der Baleks" von Heinrich Böll.

Subiecte de rezervă

1. Geben Sie den Ideengehalt des Fragmentes „Deutschland. Ein Wintermärchen" von Heinrich Heine wieder und zeigen Sie, inwieweit es für die fortschrittliche Haltung des Dichters charakteristisch ist.

2. Analysieren Sie das Gedicht „Das Wort meiner Mutter" von Alfred Margul-Sperber und zeigen Sie, inwieweit es für die Persönlichkeit des Dichters charakteristisch ist.

LIMBA RUSĂ

Subiecte principale

1. Analizați fragmentul „Natașa Rostova" din romanul „Război și pace" de Lev N. Tolstoi.

2. Faceți analiza literară a poeziei „Patria" de E. Evtușenco, relevînd dragostea poetului față de natură.

Subiecte de rezervă

1. Analizați nuvela „Mumu" de I. S. Turgheniev, relevînd trăsăturile sufletești ale țăranului Gherasim.

2. Analizați fragmentul din romanul „Calvarul" de A. Tolstoi, relevînd trăsăturile sufletești ale eroilor principali.

LIMBA LATINĂ

Subiecte principale

1. 1) Să se traducă următorul text :

„Ceterum mihi in dies magis animus accenditur, cum considero quae condicio vitae futura sit, nisi nosmet ipsi vindicamus in libertatem. Nam postquam res publica in paucorum potentium ius atque dicionem concessit, semper illis reges, tetrarchae, vectigales esse, populi, nationes stipendia pendere; *ceteri omnes nobiles atque ignobiles, volgus fuimus sine auctoritate, eis obnoxii, quibus, si res publica valeret, formidini essemus".* (Sallustius, De coniuratione Catilinae, XX).

2). Să se delimiteze propozițiile și să se arate felul lor.

2. 1) Să se traducă următorul text :

Creatique tribuni C. Licinius et Lucius Sextius promulgavere leges omnes adversus opes patriciorum et pro commodis plebis : unam de aere alieno, ut, deducto eo de capite, quod usuris pernumeratum esset, id quod superesset, triennio aequis portionibus persolveretur; alteram de modo agrorum; ne quis plus quingenta iugera agri possideret; tertiam, ne tribunorum militum comitia fierent, consulumque utique alter ex plebe crearetur". (T. Livius, Ab Urbe condita, VI, 35).

2). Să se delimiteze propozițiile și să se arate felul lor.

Subiecte de rezervă

1. 1) Să se traducă următorul text :

„Postero die Vercingetorix, concilio convocato, id bellum se suscepisse non suarum necessitatum, sed communis libertatis causa, demonstrat, et quoniam sit fortunae cedendum, ad utramque rem se illis offerre, seu morte sua Romanis satisfacere, seu vivum tradere velint. Mittuntur de his rebus ad Caesarem legati. Iubet arma tradi, principes produci. Ipse in munitione pro castris consedit; eo duces producuntur; Vercingetorix deditur, arma proiciuntur. Reservatis Haeduis atque Arvernis, si per eos civitates recuperare posset, ex reliquis captivis toto exercitui capita singula praedae nomine distribuit". (Caesar, De bello Gallico, VII, 89).

2. Să se delimiteze propozițiile și să se arate felul lor.

2. 1) Să se traducă următorul text :

„Igitur, audito fine Augusti, vernacula multitudo, nuper acto in Urbe delectu, lasciviae assueta, laborum intolerans, implere ceterorum rudes animos : „venisse tempus quo veterani maturam missionem, iuvenes largiora stipendia, cuncti modum miseriarum exposcerent saevitiamque centurionum ulciscerentur". Non unus haec, sed multa seditionis ora vocesque : „sua in manu sitam rem Romanam, suis victoriis augeri rempublicam, in suum cognomentum ascisci imperatores". (Tacitus, Annales, I, 31).

2) Să se delimiteze propozițiile și să se arate felul lor.

CONCURSUL DE ADMITERE ÎN LICEU

LIMBA ROMÂNĂ *

1. O întîmplare din viața mea (compunere liberă).

2. Caracterizați un personaj dintr-o operă literară prevăzută pentru concursul de admitere în liceu.

NOTĂ. Se va trata un subiect, la alegere.

Să se facă analiza sintactică a frazei și analiza sintactică și morfologică a textului subliniat :

„Împărați, *pe care lumea nu putea să-i mai încapă,*
Au venit și-n țara noastră de-au cerut pămînt și apă
Și nu voi ca să mă laud, nici că voi să te-nspăimînt,
Cum veniră, se făcură toți o apă și-un pămînt".

(Mihai Eminescu — Scrisoarea III)

NOTĂ. Subiectul de gramatică este obligatoriu.

MATEMATICĂ *)

1. Un teren are forma unui trapez dreptunghic. Baza mare, baza mică și latura oblică a acestui trapez sînt direct proporționale, respectiv, cu numerele 7, 4 și 5, iar suma lor este 80 hm.

Acest teren este cultivabil în afară de două hectare ocupate cu diferite construcții.

Suprafața cultivabilă se desparte în trei loturi pentru trei culturi diferite; primul lot reprezintă 45 la sută din această suprafață, iar cel de-al doilea $\frac{3}{5}$ din restul ei.

Se cere să se afle în ha :

a) Aria întregului teren.

b) Aria fiecăruia din cele 3 loturi cultivate.

2. a) Să se descompună în factori expresiile :

$E_1(x) = (2x - 1)(x - 5) + 2(1 - 2x) + 4x^2 - 1$

$E_2(x) = 9x^3 - 36x^2 + 36x$

și să se simplifice fracția :

$$\frac{E_1(x)}{E_2(x)}$$

b) Să se calculeze valorile lui x pentru care fracția $\frac{2x-1}{3x(x-2)}$ ia valoarea $\frac{1}{5}$

* Din cele două subiecte date la toate materiile, elevii au avut de tratat un subiect, la alegere.

*) Ambele subiecte sînt obligatorii.

În spiritul creator care animă documentele de partid

Proiectul de Directive și Tezele C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea — documente programatice de înaltă valoare teoretică și practică — reprezintă pentru noi toți un amplu și mobilizator program de activitate, de a cărui înfăptuire depinde progresul continuu al României. Spiritul creator care animă aceste importante documente, suflul lor antidogmatic, antisimplist ne îndeamnă la o analiză serioasă a muncii noastre, la stabilirea îndatoririlor ce ne revin, ca slujitori ai școlii, în aplicarea liniilor lor directoare.

Tezele Congresului al X-lea subliniază obligațiile diverșilor factori chemați să contribuie la educarea generațiilor tinere, potențial inepuizabil în transformările revoluționare care se înscriu în istoria țării noastre.

„Școala, familia, Uniunea Tineretului Comunist, instituțiile de artă și cultură, toate organismele sociale și obștești — se arată în **Teze** — trebuie să-și facă o nobilă misiune din educarea tinerei generații, care este chemată să ducă mai departe făclia progresului social pe pământul patriei noastre".

Îmi permit să mă opresc în continuare la un paragraf deosebit de important din Teze — și anume acelea cu privire la educarea tinerețului în spiritul concepției științifice, materialiste despre natură, și societate, al idealurilor de viață comuniste. În această direcție școala de toate gradele are un mare rol.

Fără îndoială că realizările obținute pînă în prezent sînt meritorii, dar ele impun în continuare, celor ce lucrează în rîndurile tineretului, sarcini sporite. Predarea disciplinelor de științe sociale va trebui să-și aducă în mai mare măsură aportul la înarmarea elevilor cu temeinice cunoștințe teoretice și practice. Cred că ar fi bine venită introducerea în programul școlii de cultură generală — ceva mai devreme —, a unor noțiuni de filozofie, în forme adecvate vîrstei și nivelului elevilor. Însușirea concepției materialiste de către elevi trebuie să constituie o preocupare tot mai susținută a tuturor cadrelor didactice, nu numai a celor care predau științele sociale. Este necesar să sporim eforturile noastre pentru ca elevii să-și formeze încă de pe băncile școlii o bogată cultură marxistă, să facem să crească combativitatea ideologică a acestor tineri împotriva concepțiilor retrograde, idealiste, mistice, a curentelor de idei neștiințifice, pentru promovarea activă a ideologiei partidului comunist.

În raport cu marile sarcini pe care programul dezvoltării țării le ridică în fața întregii societăți va trebui să muncim mai bine pentru ca elevii să cunoască și să înțeleagă politica internă și externă a partidului, poziția sa în principalele probleme ale lumii contemporane, pentru ca tineretul nostru să fie mai strîns legat de viață, de realitățile țării, de problemele care preocupă poporul nostru.

Școala, cu întregul ei corp didactic, poate contribui în mai mare măsură la pregătirea politică a tinerilor, la formarea lor ca viitori cetățeni, participanți activi la realizarea politicii partidului nostru. Se cere de aceea, printre altele, să se acorde o tot mai mare atenție editării unor lucrări cu teme politice care să vină în sprijinul elevilor în studiul științelor sociale și al însușirii documentelor de partid. În acest sens Ministerul Învățămîntului dispune de largi posibilități.

Documentele pentru cel de-al X-lea Congres al P.C.R. deschid noi orizonturi, creează multiple condiții pentru formarea și educarea tineretului, care prin elanul și vitalitatea sa, prin idealurile sale generoase constituie o forță activă în făurirea noului curs al istoriei țării.

ELVIRA CINCĂ
consilier al ministrului pentru problemele tineretului

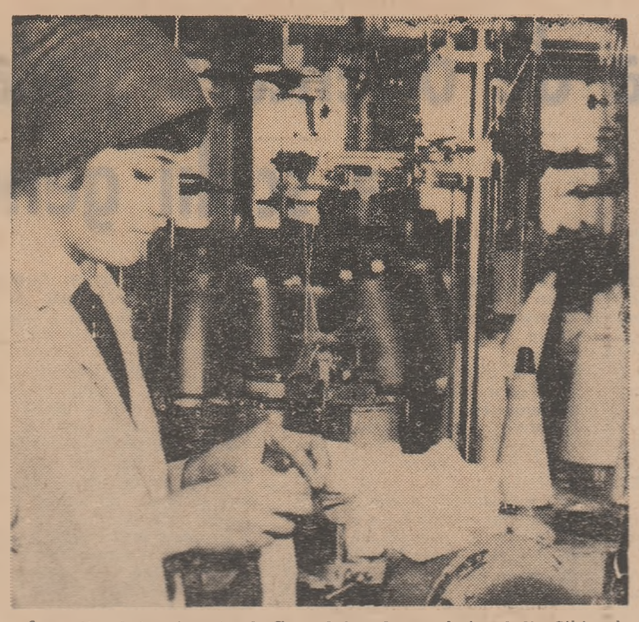

În atelierul de tricotaje al Grupului școlar profesional din Sibiu al Ministerului Industriei Ușoare

Oglindă a unor remarcabile succese

Printre manifestările închinate celui de al X-lea Congres al P.C.R. și celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist se înscrie și recenta expoziție care s-a deschis la Grupul școlar profesional al Ministerului Învățămîntului de la Galvani-Tei din București. La vernisajul acestei expoziții, care a avut loc recent, au participat tovarășii acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului, ing. Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului învățămîntului, reprezentanți ai direcțiilor de învățămînt din alte ministere, numeroase cadre didactice.

Cele peste 500 de piese cuprinse în expoziție sînt mărturia intensei munci de instruire tehnică și practică desfășurată în decursul anului școlar în învățămîntul liceal de specialitate și în învățămîntul profesional și tehnic. Ele atestă că, sub îndrumarea cadrelor didactice, elevii au dovedit o deosebită pricepere și îndemînare, mult spirit creator și o bună stăpînire a tehnicii. Parcurgînd cele două săli în care au fost expuse lucrările remarci marele lor număr și varietatea lor, execuția adesea ireproșabilă. În mare parte exponatele au caracter didactic: machete de instalații industriale, de mașini și unelte, panouri, mulaje, albume. În expoziție figurează însă și numeroase produse finite executate de elevi în atelierele școlare. O deosebită măiestrie și o bună însușire a tainelor meseriei dovedesc lucrările executate în cadrul școlilor Ministerului Economiei Forestiere, ale Ministerului Transporturilor Auto, Navale și Aeriene, ale Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, ale Ministerului Industriei Ușoare, ale Ministerului Industriei Alimentare s.a.

Datorită realelor lor calități, multe din lucrările prezentate la expoziția de la Grupul școlar Galvani-Tei vor face parte din standul rezervat învățămîntului în cadrul marii expoziții a economiei naționale ce se va deschide în luna august la București.

Al. I. V.

REALITĂȚI ALE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI NOSTRU

• Creație didactică

Nemulțumirea, de distilată esență și de o elevată ținută etică, față de obișnuit se distinge în fizionomia morală a multor profesori contemporani ca o particularitate caracteristică. Ea se manifestă ca o dorință vie de a descoperi și afirma nou care poate să constituie un pas mai departe pe itinerarele perfecționării propriei lor profesii, să sporească eficiența, randamentul ei.

Direcțiile pe care se desfășoară aceste căutări se ramifică din sfera problemelor pedagogice pe un spațiu larg și divers, deși este vorba mereu de același obiect de studiu — valorile umane care le sînt încredințate de societate cu obligația de a i le restitui peste un număr de ani îmbogățite și înnobilate cu virtuțile educației. Unul dintre itinerarele care exercită cea mai mare ispită și care la rîndu-i are zeci de ramificații asidiare este acela care include căile realizării unui cît mai masiv și mai rapid transfer de valori din domeniul cunoștințelor acumulate prin progresul științelor în acela al pregătirii elevilor. Este un fel de competiție între știință și școală. Primele gonesc telegarii cunoașterii către culmile de gheață ale marilor adevăruri. Cea de a doua se întrece în a le alimenta cu oameni pregătiți să preia ștafeta descoperirilor acumulate pentru a o purta mai repede, mai bine, mai departe decît predecesorii lor. Pentru succesul școlii în această competiție, profesorii caută răspunsul a zeci de întrebări. Cît să fie preluat din domeniul științei pentru a fi transportat în casetele cu volum limitat ale disciplinelor școlare? Cum să fie adaptată schema și structura disciplinelor școlare la aceea a științelor respective? Ce instrumente de lucru se cer pentru a deschide cît mai larg receptivitatea copiilor către vasta și din ce în ce mai complexa problematică a științelor? Luni, uneori ani în șir, profesori ca Valentin Georgescu de la liceul nr. 3 din Brașov, Paula Ciovlică de la liceul din Brănești, Marcela Tirșan de la Școala generală nr. 122, Rodica Nicolaescu de la Liceul „Ion Neculce", Lidia Peniaiot de la Liceul „N. Bălcescu" din București și nenumărați alți asemeni lor fac studii, adună minuțioase observații pentru a răspunde unor atari întrebări. Dacă ne-am imagina școlile în care lucrează ei ca pe un fel de laboratoare pentru efectuarea unor caste și complexe experiențe științifice, iar pe acești profesori ca pe niște cercetători în domeniul științei (comparația are, de altfel, acoperire în datele realității), fiecare din aceste întrebări s-ar constitui ca adevărate teme de cercetare, ca premize de la care pornesc atelé amintite drumuri spre investigarea necunoscutului.

Fără tradiționalele halate albe, fără retorte și eprubete, avînd însă în față clasa de elevi și părînd să nu facă altceva decît o simplă lecție, profesorii desfășoară cercetări al căror rod se concretizează în perfecționările aduse învățămîntului nostru.

Noul pe care îl descoperă profesorii în cercetările lor nu rămîne circumscris școlii unde lucrează ei, căci există o rețea de comunicație de natură să le asigure capacitatea de circulație, spre a-și da măsura valorii lor în practica învățămîntului. Demne de menționat sînt diferitele tipuri de reuniuni științifice ale profesorilor (există o largă gamă de astfel de reuniuni, care încep de la nivelul întrunirii unui mic număr de profesori dintr-o școală și ajung pînă la dimensiuni de anvergură republicană), create anume pentru a asigura posibilitatea comunicării rezultatelor la care s-a ajuns prin cercetări și experiențe. Pe de altă parte, mulți profesori gravitează în adevărate constelații de cercetare științifică organizate în cadrul diferitelor societăți și institute științifice.

O sumară cercetare a listei de autori care semnează volumele apărute sub egida Editurii didactice și pedagogice este și ea edificatoare. Vom întîlni acolo pe mulți dintre aceia care nu se pot rezuma doar la a-și îndeplini obligațiile de catedră. Cărțile aparținînd profesorilor Victor Țircovnicu din Arad, Ion Retegan din Cluj sau Ion Popescu din București și altele sînt izvorîte din dorința ardentă de a imprima o nouă dimensiune științifică procesului educativ. Poate aserțiunile lor nu constituie întotdeauna adevăruri definitive, poate că încă multe răspunsuri rămîn sub semnul îndoielii. Dar efortul, în măsura în care adaugă ceva nou și original depozitului de experiență pedagogică universală, este, neîndoielnic, meritoriu. Meritorie este, de exemplu, tentativa profesorilor clujeni Pauliu Moraru, Ion Xantus, Marian Bocu și alții de a găsi noi, originale și moderne formule de predare a obiectelor de învățămînt. Nedorind să rămînă la obișnuitele metode de lucru, au căutat modalități de eficiență superioară, apte să imprime practicii pedagogice un randament corespunzător exigențelor moderne ale societății contemporane. Succesul volumului în care s-au adunat concluziile cercetărilor lor, volum care își așteaptă „bunul de tipar" pe masa redacției de pedagogie din Editura didactică, poate să fie sau nu deplin, dar munca lor va fi adăugat cu siguranță o cărămidă în plus la edificiul perfecționării învățămîntului, după cum contribuie la sporirea necontenită a eficienței lui școlile și zecile de noi manuale elaborate de profesori care vor să contribuie la progresul învățămîntului cu mijloacele proprii.

Nu o dată, căutările profesorilor dincolo de granițele obișnuitului capătă concretizare imediată și precisă. Profesoara Sulamita Mora de la Liceul nr. 15 din București explica într-o zi în clasă o problemă dificilă de fizică. Elevii o ascultau atenți dar, urmărind pe chipul lor efectul explicațiilor, profesoara și-a dat seama că ei nu înțeleg. S-a întrerupt și a verificat. Așa era. La o altă clasă, s-a întîmplat același fenomen. Un coleg consultat i-a confirmat dificultatea. Și alții păteau la fel. Căutarea unei soluții pentru a face explicațiile clare a preocupat-o zile în șir. Așteptată, căutată, forțată de intensa dorință de a izbuti și ajutată de un dram de inventivitate, soluția se prezintă dintr-odată, clară și simplă. Un mic aparat — o combinație de piese geometrice, o planșă, cîteva sîrme. Înfățișîndu-se cu el în fața clasei profesoara a redus la o limpezime aproape schematică problema care păruse elevilor atît de complicată. Nu peste multă vreme, micul aparat a luat drumul spre forurile specializate însoțit de documentația de rigoare.

Se întîmplă nu o dată ca rodul unor astfel de frămîntări să ajungă a îmbogăți patrimoniul mijloacelor de predare pe care îl folosesc școlile noastre, contribuind de asemenea la perfecționarea învățămîntului.

*

Dincolo de barierele obișnuitului, începe un alt „obișnuit". Excepția se transformă în regulă. Cazurile se multiplică pînă la dimensiuni de grup, de colectiv, de masă. Ceea ce pînă ieri era o întîmplare rară devine azi un fenomen frecvent. Performanța capătă atribute de obligație comună, înscriind o nouă treaptă pe spirala progresului.

VICTOR OCTAVIAN

O imagine tot mai des întîlnită în școlile noastre: profesorul la pupitru de comandă. Fotografia noastră vă înfățișează un aspect din noul laborator fonetic de la Liceul nr. 2 din Rădăuți.

Simpozion despre rolul educativ al tradițiilor revoluționare

Centrul de cercetări pentru problemele tineretului, în colaborare cu C.C. al U.T.C., Institutul de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R. și Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu" de pe lîngă C.C. al P.C.R., organizează în zilele de 25—26 iulie a.c., în cinstea celui de al X-lea Congres al partidului și a celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, simpozionul „Tradițiile revoluționare și rolul lor în dezvoltarea conștiinței socialiste, patriotice a tineretului".

În cadrul acestui simpozion vor lua cuvîntul cadre didactice, cercetători științifici, activiști ai Uniunii Tineretului Comunist care vor prezenta expuneri pe teme ca: „Raportul dintre tradițiile revoluționare și realitatea prezentă — mijloc de formare și dezvoltare a conștiinței socialiste a tineretului", „Tradiția muncii voluntar — patriotice și semnificația ei pentru educarea tineretului", „Rolul educației patriotice în formarea profilului politic al tineretului", „Cultivarea tradițiilor revoluționare — factor esențial în educarea patriotică", „Rolul tradițiilor revoluționare în întărirea unității și frăției între tineretul român și cel aparținînd naționalităților conlocuitoare" etc.

Consfătuire a geografilor

Între 26 și 29 iulie se vor desfășura, la Cîmpulung-Muscel, lucrările unei consfătuiri de geografie pe țară, organizată de Societatea de științe geografice în întîmpinarea Congresului al X-lea al P.C.R. și a celei de-a 25-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist. La lucrările consfătuirii vor participa cei aproape 200 profesori de geografie din școlile de la orașe și sate care în perioada 15—25 iulie a.c. au fost prezenți la cele 5 tabere-curs cu program de geografie organizate de S.S.G. în Munții Apuseni, nord-estul Transilvaniei, Țara Hațegului, Subcarpații Olteniei și nordul Moldovei. De asemenea, vor lua parte delegați și invitați de la cele 53 de filiale ale Societății din institutele de cercetări și din învățămîntul geografic universitar.

În cadrul ocaziunii se vor prezenta comunicări și referate de specialiștii pe temele: „Dezvoltarea geografiei românești în cei 25 de ani de construcție socialistă", „Privire comparativă asupra economiei României în anii 1938 și 1968", „Participarea activă a geografilor și a geografiei românești la mișcarea geografică mondială" etc. De asemenea, vor fi prezentate comunicări și referate în legătură cu unele probleme actuale referitoare la creșterea nivelului predării geografiei în școlile generale și în licee, aspecte ale experienței predării geografiei școlare în alte țări etc.

Vor prezenta expuneri prof. dr. docent V. Mihăilescu, președintele S.S.G., prof. dr. docent N. Al. Rădulescu, dr. I. Velcea și prof. I. Sucitu — vicepreședinți ai Societății, prof. univ. M. Iancu, conf. dr. V. Cucu, conf. dr. Al. Rosu, Cristache Stan, lector univ. P. Bărgăoanu, precum și profesori de geografie din orașele Cîmpulung-Muscel, Pitești Carei și București.

Consfătuirea se va încheia prin cîteva aplicații practice pe teren în zona culoarului Rucăr-Bran și la hidrocentrala de pe Argeș.

Expoziție școlară la Zalău

Celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei le este închinată o expoziție școlară județeană deschisă recent în orașul Zalău, județul Sălaj. Organizată de către Inspectoratul școlar județean, în colaborare cu Comitetul județean U.T.C. și Consiliul județean al Organizației Pionierilor, expoziția cuprinde lucrări ale elevilor de toate vîrstele, începînd cu cei din învățămîntul preșcolar, continuînd cu cei din școlile generale și terminînd cu cei din licee.

Cele 5 săli, precis compartimentate, cuprind jucării, colecte de teme, desene, cusături cu motive populare, împletituri, creațiuni în lemn, lucrări de traforaj, obiecte de ceramică, ștergare, costume naționale, mozaicuri executate în orez, lucrări în acuarelă și ulei, planoare, rachete, carturi motorete, aparate electrice, machete etc. — toate executate în cercurile pe obiecte. Albumele intitulate „25 de ani de copilărie fericită", cuprinzînd fotografii cu aspecte din viața și activitatea pionierilor și școlarilor, completează această expoziție.

Poporul însuși își făurește destinul

(Urmare din pag. 1)

fesionale ale tuturor comuniștilor". Principiile democrației interne de partid vor trebui astfel aplicate încît să se asigure un climat propice schimbului creator și fructuos de păreri, exprimării libere a opiniilor, participării tuturor membrilor de partid la elaborarea hotărîrilor, la conducerea treburilor organizațiilor din care fac parte.

Adunările care au avut loc în această perioadă direct premergătoare Congresului al X-lea se demonstrează ca evenimente politice pline de semnificație. Ele marchează un salt calitativ, reprezentînd un aspect caracteristic al dinamicii societății noastre, care-și găsește forme tot mai adecvate, capabile să exprime transformările politice și sociale proprii unei societăți socialiste unde, prin definiție, se realizează un progres continuu. Discutarea Tezelor și a proiectului de Directive ce vor fi supuse Congresului al X-lea al P.C.R. a dovedit că acestea exprimă punctul de vedere al întregului partid, dorința fermă manifestată de întregul popor de a continua neabătut politica internă și externă a României. Este vorba de o continuitate dinamică, așa cum e firesc pentru o societate în plină dezvoltare, care nu consideră că a atins nivelul material, nivelul de organizare sau al relațiilor sociale ce pot fi socotite definitive. Viața noastră socială nu este o stare, ci un proces menit să perfecționeze continuu socialismul, să deschidă calea unor noi etape, pînă la atingerea comunismului.

Tezele C.C. și proiectul de Directive au fost amplu dezbătute și în organizațiile de partid din instituțiile de învățămînt, în cadrul Uniunii societăților științifice ale cadrelor didactice, în presa pedagogică, astfel încît cei aproape 200 000 de membri ai corpului didactic au putut să-și spună **părerea cu privire la amplul program** al dezvoltării patriei noastre socialiste. Propunerile, sugestiile precum și adeziunea lor deplină la programul cuprins în documentele ce vor fi supuse Congresului al X-lea al partidului semnifică înalta responsabilitate a slujitorilor școlii pentru misiunea lor de educatori ai tinerei generații, pentru calitatea lor de cetățeni activi ai României socialiste.

Modul concret în care s-a desfășurat discutarea documentelor pentru Congres demonstrează că Tezele Comitetului Central încep deja să prindă viață, să fie aplicate în ce au ele esențial. De o deosebită importanță în programul partidului sînt neîncetata democratizare a vieții sociale, apropierea conducerii de mase, funcția de conducere și control a întregului partid asupra tuturor manifestărilor politice. Formula găsită în timpul conferințelor județene de a desemna, încă de la acest nivel, pe acei care vor candida în Congres pentru organele superioare de conducere reprezintă o perfecționare concretă a principiului centralismului democratic, determinînd discutarea calităților celor ce urmează să fie investiți cu răspunderi mari acolo unde ei sînt cunoscuți mai bine sau unde își desfășoară activitatea. Aceasta îi va face să se simtă în și mai mare măsură reprezentanții unor organizații ale partidului, va spori sentimentul lor de răspundere față de ele, apropiind organele de conducere de masa celor care le-au ales.

De o deosebită semnificație, hotărît înscrisă în același cadru al întăririi democrației interne de partid, a fost propunerea făcută de Conferința organizației de partid a municipiului București, reluată și de celelalte conferințe județene, de a susține candidatura tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru funcția de secretar general al Comitetului Central. În felul acesta, în mod nemijlocit, o masă mult mai mare decît delegații la Congres a avut prilejul să voteze pentru realegerea tovarășului Ceaușescu, să-și exprime în acest mod atașamentul față de o politică al cărei simbol a devenit pentru noi toți persoana secretarului general. Prin acest vot, exprimat deja, Congresul capătă un mandat precis din partea întregului partid de a asigura succesul continuării liniei de dezvoltare a României, a politicii sale interne și externe.

Ampla dezbatere a documentelor pentru Congres, vizitele de lucru ale conducătorilor de partid și de stat, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu personal în județele țării, în întreprinderi, instituții și unități agricole, constituie o nouă ilustrare a practicii conducerii partidului nostru de a chibzui împreună cu activul de partid și de stat, cu comuniștii, cu specialiștii, cu toți oamenii muncii asupra hotărîrilor importante care privesc viitorul țării. „Supunînd dezbaterii întregului popor programul dezvoltării viitoare a țării — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — noi pornim de la faptul că numai pe baza consultării largi a celor ce muncesc, numai asigurînd participarea lor activă la elaborarea hotărîrilor, a planurilor, numai prin atragerea maselor la munca de înfăptuire a acestor hotărîri putem realiza unul din principiile de bază ale marxism-leninismului, ale societății socialiste — acela ca societatea să fie realmente condusă de poporul însuși care, stăpîn pe destinele sale, își croiește în mod conștient viitorul".

Faptul că partidul nostru dezbate toate problemele politicii interne și externe cu masele de oameni ai muncii este o dovadă a încrederii pe care o are în capacitatea de creație a acestora, a fermei convingeri a partidului că își poate îndeplini misiunea numai în măsura în care obține adeziunea unanimă a poporului pentru politica sa. În același timp, consultarea permanentă a maselor este dovada încrederii unanime a poporului în partid, ceea ce întărește și mai mult hotărîrea partidului de a merge neabătut pe calea înfăptuirii politicii sale interne și externe.

Sensul politic al consultării maselor largi populare constă în aceea că partidul, care este el însuși emanația poporului, îndeplinește în mod armonios rolul său conducător ridicînd poporul la conducerea întregii activități sociale, înfăptuind cerința socialismului și comunismului de a se asigura ca, într-un front unic, pe baza principiilor marxist-leniniste, toți cei ce muncesc să devină constructori conștienți ai societății socialiste.

În acest spirit, Tezele C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea exprimă necesitatea perfecționării în continuare a cadrului organizatoric și instituțional al democrației socialiste în care cetățenii să-și poată exprima liber și nestingherit opinia asupra modului în care se gospodăresc treburile țării, se înfăptuiesc hotărîrile partidului și statului, să poată critica neajunsurile ce apar în activitatea organelor de partid, de stat și obștești, să facă propuneri pentru remedierea acestora, participînd cu toată energia și priceperea la înlăturarea lor, la progresul societății. Vor fi tot mai larg dezvoltate formele obștești de dezbatere a principalelor probleme politice și sociale, a proiectelor de legi și hotărîri, schimburile de opinii, consfătuirile, acordîndu-se toată atenția sporirii rolului opiniei publice în conducerea vieții sociale.

Reflectare grăitoare a dezvoltării democrației interne de partid, a democrației socialiste în general, dezbaterea largă a problemelor fundamentale ale politicii interne și externe imprimă forță și realism măsurilor elaborate de partid, chezășuiește înfăptuirea lor în cele mai bune condiții, stimulează elanul constructiv al poporului. În cadrul acestui uriaș forum colectiv, membrii de partid, toți oamenii muncii aduc un plus de gîndire și experiență la rezolvarea unor probleme hotărîtoare pentru evoluția vieții materiale și spirituale a întregului popor, ceea ce va face ca programul pe care-l va adopta Congresul al X-lea să reprezinte cu adevărat voința și gîndirea colectivă a partidului, a clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, a întregii noastre societăți.

Cîteva propuneri privind îmbunătățirea educației fizice

Ocupînd atît prin conținutul ei, cît și prin formele sale de organizare, un loc important în formarea multilaterală a tinerelor generații, educația fizică este chemată să răspundă mereu mai bine exigențelor permanent sporite existente în acest domeniu. În rîndurile ce urmează vom face în acest sens o serie de propuneri care vizează activitățile de educație fizică în clasele V—VIII ale școlii generale.

Considerăm, în primul rînd, că pot fi aduse îmbunătățiri substanțiale probelor și normelor de control — principalul mijloc de apreciere a activității elevilor. După părerea noastră, pentru ca aceste probe și norme să constituie indici obiectivi de apreciere a nivelului pregătirii fizice generale a elevilor se cere ca ele să acționeze la nivelul maxim al posibilităților fiecărui elev în parte. Cu alte cuvinte, se impune o strictă individualizare a normelor de control — pe probe. Pe baza evidenței inițiale, obținute în urma unor concursuri organizate pe clase, la început de an, se poate stabili norma ce o va avea de îndeplinit fiecare elev la toate probele de control. La unele probe cu caracter mai tehnic — cum este, de exemplu, săritura la înălțime — dacă norma de control inițială nu este semnificativă, elevii necunoscînd procedeul, ea va putea fi fixată după 2—3 lecții.

Și pînă acum unii profesori au folosit în acest mod normele de control. Dar de la existența unor cazuri izolate și pînă la generalizarea obligatorie a acestui procedeu mai sînt de rezolvat o serie de probleme. Prima problemă este introducerea obligatorie a evidenței inițiale și finale pentru fiecare elev și probă de control, în așa fel încît, de exemplu, fiecare elev din clasa a VI-a să știe precis, în trimestrul III, cîți cm. are de recuperat la săritura în înălțime și cîți m. la aruncarea mingii de oină la distanță. Folosite în acest mod, probele și normele de control ar deveni în adevăr principalul mijloc de apreciere a interesului și străduinței depuse de fiecare elev și, de ce n-am spune-o, și de fiecare profesor cu fiecare elev în parte.

O altă problemă ce se cere rezolvată este, după părerea noastră, aceea a fixării probelor de control în programele claselor V-VIII. În actualele programe, deși se subliniază clar și precis că sarcina principală a educației fizice o constituie dezvoltarea fizică multilaterală a elevilor, probele de control mută centrul de greutate pe latura tehnică a exercițiilor. Astfel, la clasele V—VIII, din totalul de 36 de probe de control pentru băieți, numai 14 se adresează direct dezvoltării fizice, în timp ce restul, adică majoritatea, au în vedere în primul rînd latura tehnică a execuției. Așa stau lucrurile, de exemplu, cu toate probele de control referitoare la jocurile sportive, la mersul în echilibru și întoarceri de 180°. Faptul acesta a determinat și o orientare necorespunzătoare a activității profesorilor în lecțiile de educație fizică.

Dacă probele de control ar avea în vedere în primul rînd obținerea unor indici ridicați ai dezvoltării fizice armonioase, în funcție de particularitățile de vîrstă, s-ar asigura o altă direcție de orientare a lecțiilor, acestea urmărind numai educarea uneia sau mai multor calități fizice. Probele de control ar putea consta în acest caz în probe sau exerciții de atletism și gimnastică — de exemplu săritura în lungime, flotări etc.— pentru ca normele lor să poată fi apreciate concret în secunde, centimetri sau număr de repetări. Considerăm că este indicată stabilirea probelor de control numai din atletism și gimnastică, întrucît acestea sînt disciplinele ce stau la baza activității de educație fizică în școala generală.

Se ridică o serie de probleme și în legătură cu conținutul jocurilor sportive. Actualele programe prevăd, pentru clasele V—VIII, învățarea unor elemente și procedee din două jocuri sportive. Concepute inițial ca mijloace ale dezvoltării fizice armonioase jocurile sportive prevăzute în programe au fost transformate, în practică, în singurul scop și mijloc al orelor de educație fizică (handbalul), sau în divertisment (baschetul și voleiul). Acest lucru a fost facilitat de faptul că ele sînt așezate pe aceeași treaptă cu atletismul și gimnastica. Fără discuție că orice joc sportiv poate fi în același timp și mijloc al dezvoltării fizice armonioase, dar aceasta numai după ce este cunoscut și repetat în condiții din ce în ce mai complicate. În programa claselor V—VIII însă, sarcinile legate de jocurile sportive se opresc la stadiul de învățare. Se știe că metoda indicată pentru învățarea jocurilor sportive în școala generală este cea globală. Dar cum învățarea fiecărui joc sportiv are în vedere mai ales suitele de procedee, structuri sau complexe, înseamnă că și programa trebuie să se oprească la astfel de exerciții. De asemenea, programa este chemată să țină seama de faptul că orele de educație fizică trebuie să cuprindă și elemente de joc, precum și de faptul că, jucîndu-se, elevii vor învăța mai repede și mai bine.

După părerea noastră, pentru a fi un mijloc eficient al dezvoltării fizice armonioase, orice joc sportiv trebuie învățat pe baza unor metode moderne, verificate, care să poată fi folosite în condițiile predării în școala generală. Ni se pare indicată, în această privință, metoda condițiilor de joc. Plecînd la fiecare joc sportiv de la jocuri pregătitoare urmate de jocuri cu efectiv redus (1x1, 2x2), pe teren redus, continuînd cu jocuri care limitează folosirea unor procedee, ajungînd pînă la jocurile cu temă — bilaterale, cu efectiv normal și pe terenuri normale, se pot realiza exerciții cu mare valoare motrică și fizică. Sîntem de părere că jocurile sportive trebuie să constituie în școala generală mijloace auxiliare, activități indirecte în lecția de educație fizică, în timp ce atletismul și gimnastica trebuie să constituie mijloacele principale și activitatea directă. Considerăm că, pentru majoritatea școlilor noastre generale, este indicat să se folosească un singur joc sportiv, ales în funcție de tradiția școlii respective, de baza materială existentă și de specializarea profesorului.

Firește că partea fundamentală a fiecărei lecții trebuie consacrată direct activității principale: dezvoltarea fizică armonioasă și pregătirea probelor de control. În condițiile în care majoritatea orelor de educație fizică reclamă lucrul pe grupe în partea fundamentală, profesorul are datoria să se ocupe direct și permanent de grupele ce efectuează exerciții de atletism și gimnastică și indirect de celelalte grupe. De altfel, la jocurile sportive, dacă toți elevii grupei sînt cuprinși în joc, problemele ce se pot ridica nu reclamă prezența directă și permanentă a profesorului, cu atît mai mult cu cît elevii trebuie deprinși să se organizeze și să rezolve singuri unele probleme.

Acestui mod de a privi jocurile sportive i s-ar putea reproșa lipsa multilateralității și varietății. Este adevărat, dar pentru realizarea multilateralității fiecare școală ar trebui să dispună de 4—5 terenuri (două de baschet și trei de volei sau handbal). Ni se pare mai indicat, de aceea, un singur joc sportiv, pe 2—3 terenuri, activitatea principală din oră fiind axată, în partea pregătitoare ca și în partea fundamentală, pe atletism și pe gimnastică. În această situație atletismul și gimnastica ar putea rezolva și sarcinile celui de al doilea joc sportiv, absent. (De exemplu, alergarea de rezistență în școlile unde se practică voleiul, săriturile și îndemînarea acolo unde se practică handbalul etc.). În ce privește varietatea, aceasta se asigură nu prin ceea ce joacă elevii, ci mai ales prin sarcinile jocului și prin modalitățile de rezolvare a acestor sarcini. Desigur că, în această privință, un rol deosebit îl vor avea programele, care și la jocurile sportive trebuie să prevadă cele mai moderne procedee metodice. Cît despre faptul că la jocuri nu se prevăd probe de control în școala generală, credem că aceasta nu influențează negativ dorința de joc a elevilor. Dimpotrivă, ei vor juca mai bine și mai mult.

După părerea noastră, realizarea acestor propuneri va asigura o mai strînsă legătură între activitățile obligatorii de educație fizică și activitățile sportive extrașcolare. Evidența individuală concretă și curentă a indicilor dezvoltării fizice ar influența pozitiv în primul rînd atletismul de performanță, iar de practicarea în masă a cîte unui joc sportiv ar beneficia atît sportul de performanță, cît și cel de masă.

Fără pretenția de a fi epuizat toate aspectele predării educației fizice în școala generală, vom fi mulțumiți dacă unele din problemele ridicate vor stîrni interesul celor care se ocupă de predarea educației fizice în clasele V—VIII.

Asistent VASILE GHENADE
Institutul pedagogic, Bacău

Tenisul — un sport în plină ascensiune la noi. O dovadă în plus este și marea afluență de care se bucură centrul de copii de la Stadionul tineretului din București de sub conducerea profesorului C. Caralulis.

Care oare dintre elevii de azi va lua locul campionilor noștri Țiriac și Năstase?

Realizări și perspective în educația estetică a elevilor

LA MUZEUL DE ARTĂ

Dacă în materie de literatură, știință, limbi străine, desen, muzică etc., orice adolescent pasionat de studiu găsește căile pe care să-și desăvîrșească educația pornind de la asimilarea cunoștințelor predate în școală, ne putem întreba pe drept cuvînt: cu ce începe educația tineretului în domeniul cunoașterii și înțelegerii istoriei artelor? Cu lecțiile predate o dată pe săptămînă la secțiile umanistice ale liceelor? Și încă, ar însemna să ignorăm cel puțin jumătate din numărul elevilor — cei ce frecventează secțiile reale. În cultura tinerilor se instalează astfel un gol pe care nu-l pot suplini nici puținele lecții din școală, nici lecturile în domeniul respectiv și nici emisiunile de artă ale televiziunii. Căci înțelegerea artei cere mai ales cunoașterea nemijlocită a unui număr cît mai mare de opere. Fără o orientare sistematică în aprecierea operei de artă, fără cunoașterea curentelor și stilurilor care s-au născut și s-au răspîndit în diferite epoci în lume, fără stabilirea unor judecăți de valoare temeinice, arta nu poate fi înțeleasă și nu poate alimenta cu folos formarea personalității adolescentului.

Pentru a complini acest gol în cultură, colectivul Muzeului de artă al R.S. România a inițiat pentru elevi, încă din anul școlar 1967/1968, un ciclu de 12 lecții de istoria artei cu aplicații practice prin studierea artiștilor plastici și a operelor existente în muzeu, în original sau în reproduceri. Anual, 1 200 de elevi de la secțiile umaniste ale liceelor „E. Racoviță", „C. A. Rosetti", „Dr. Petru Groza", „Mihai Viteazul" „Ion Neculce", „Dimitrie Cantemir" și altele au frecventat cu regularitate aceste lecții. A fost o experiență interesantă și pentru ei, și pentru profesorii lor, ca și pentru noi, muzeografii.

Lecțiile organizate în cadrul muzeului au ținut seama de nivelul claselor, considerat prin prisma programei de învățămînt, și de perioadele din istoria artelor plastice ce puteau fi ilustrate prin opere aflate la dispoziția noastră. Expunerile (desfășurate în sala de conferințe a muzeului și avînd o durată de 30—40 de minute), au fost exemplificate prin opere originale sau cu ajutorul proiecției de diapozitive colorate. Vizionarea operelor originale a avut loc în Galeriile muzeului, unde elevii au petrecut, la fiecare lecție, încă cca 30 min. Evident că expunerile însoțite de vizionarea operei în original au fost cele mai avantajoase, prilejuind un contact direct cu opera, stimulînd emoția estetică și transmițînd noțiuni legate de cunoașterea lucrărilor sub raportul limbajului plastic caracteristic principalelor etape, stiluri și artiști.

A transmite cunoștințe și a nu verifica receptionarea lor, cu atît mai mult cu cît în domeniul nostru o noțiune greșit înțeleasă poate crea confuzii grave, ar fi fost insuficient. De aceea, lecțiile au fost dublate de un control permanent, exercitat în forme diferite, după cum o cereau împrejurările. S-au purtat astfel discuții spontane în sălile de expunere, ori s-au folosit chestionare orale înregistrate pe bandă de magnetofon, în special la „citirea" plastică a operei. Colaborînd cu profesori de specialitate și cu psihologi, am urmărit grupele de elevi de-a lungul cîtorva lecții, purtînd ulterior cu ei discuții legate de înțelegerea operei plastice. Prin asemenea metode am putut să exercităm un control asupra roadelor muncii noastre și să stabilim criterii pentru îmbunătățirea muncii pe care o desfășurăm.

Rezultatele obținute pînă acum ne permit să apreciem că am lucrat cu folos, că activitatea noastră contribuie la modelarea unei personalități complexe. Ne-a fost un stimulent prețios ajutorul cadrelor didactice și al Inspectoratului școlar al Consiliului municipal al Capitalei. Ne-am bucurat să constatăm interesul deosebit pe care l-a stîrnit acțiunea noastră în mediul școlar; deși avînd la început mai mult un caracter experimental, această acțiune s-a bucurat de o mare adeziune printre elevi. Un rezultat pozitiv remarcabil îl constituie în prezent participarea unor elevi la conferințele organizate de muzeu pe timpul verii și consultarea de către aceștia a bibliotecii muzeului.

Odată cu deschiderea anului școlar 1969—1970 intenționăm să dăm cursurilor o mai mare extindere, cuprinzînd și elevi care nu studiază istoria artelor în cadrul școlii. Ca și pînă acum, lecțiile (dintre care 6 vor fi dedicate artei românești și 6 artei universale), vor urmări sistematic sprijinirea muncii de educație estetică a elevilor din liceele de cultură generală, dezvoltarea gustului lor pentru frumos și a posibilităților de înțelegere a variatelor sale modalități de exprimare de-a lungul principalelor etape pe care le-a cunoscut evoluția artelor plastice. Un program încă modest, poate, dar o bază pentru tinerii care doresc să aprofundeze acest domeniu.

EUGENIA GAVREA
muzeograf principal la Muzeul de artă al R.S. România

Învățătorul unor pictori de 11 ani

Acum douăzeci de ani, printre elevii Școlii normale din Cîmpulung-Muscel puteai întîlni un flăcăuandru blond cu ochi albaștri pătrunzători. Modest și tăcut, colinda pe dealul Flăminda sau, în vacanță, pe minunatele pășuni muscelene, așternînd pe hîrtie tot ce vedea.

S-a întors învățător în satul natal — Vulturești — și, odată cu alfabetul și tabla înmulțirii, avea să-i inițieze pe elevii săi în tainele minunate ale formelor și culorilor. O face cu pasiune, cu dăruire, dornic să deschidă în fața celor mici drumuri noi către lumea frumosului, să le cultive imaginația creatoare. În cercuri multe de muncă, de-a lungul multor ani avea să capete tăria de a fugi de imagines stereotipă, de periculoși șabloni și al cîtorva copii avea să cultive sinceritatea în exprimarea artistică. Pentru a le înfăptui pe toate, învățătorului i-au trebuit și perseverență, și tenacitate, dar și o permanentă străduință pentru perfecționarea propriei sale pregătiri profesionale.

Cum a izbutit, ne-a arătat-o de curînd o expoziție deschisă în capitala țării, într-una din cele mai cunoscute și frecventate săli bucureștene, Sala Dalles. O expoziție insolită: cei ce-și prezentau aici lucrările nu erau pictori încercați, ci copii: 16 copii, în vîrstă de 10—11 ani, elevi în comuna Vulturești.

Chiar și simplul fapt că unele școlari dintr-o comună de undeva, departe de centrele intens circulate, au expus în loiune Capitalei este demn de remarcat. Dar cu mai mult și alte expoziții de acest fel și ca rămas mai mult sau mai puțin anonime. Expoziția elevilor vulturești a adunat însă cele mai calde aprecieri ale tuturor celor care au vizitat-o, s-a remarcat prin calitățile artistice de necontestat ale desenelor expuse, prin autenticitatea mijloacelor de expresie. „Nu este simplul farmec al stîngăciei copilărești — scrie criticul Adrian Petringenaru — ci rodul unei foarte delicate acțiuni de stimulare a darului acestor".

Cine a fost cel care a știut să stimuleze dragostea acestor copii pentru pictură, să le cultive talentul? Nu este nici pictor consacrat, nici critic de artă, nici profesor cu studii în domeniul artelor plastice. El este învățătorul clasei I-a, Ion Mărgescu, elevul de odinioară al Școlii normale din Cîmpulung.

La Sala Dalles au expus 16 din cei 18 elevi pe care învățătorul Ion Mărgescu i-a învățat carte și i-a educat din clasa I și pînă într-a IV-a. Pînă să ajungă aici, numele multora era deja cunoscut. Anul trecut, 12 dintre elevii lui Ion Mărgescu au fost distinși la concursul pe țară al pionierilor și școlarilor și, ca răsplată, au petrecut o minunată vacanță în tabăra de la Homorod. A urmat apoi o participare meritorie la concursurile internaționale de desen ale copiilor din Bulgaria, Iugoslavia și Italia. Acestui palmares i se adaugă alte trofee, individuale: Vasilica Bologa, premiul I pe țară în 1968, Mihai Băcescu, premiul „Paleta de aur" la concursul revistei „Cutezătorii", Elena Constantinescu, medalie la concursul internațional de la Sofia etc.

L-am revăzut de curînd pe Ion Mărgescu. La fel ca pe vremea cînd era elev, părea veșnic stingherit și încurcat. Mi-a vorbit cu zgîrcenie de planurile lui și ale elevilor săi. Visează la o mai largă confruntare a lucrărilor elevilor lui cu publicul, mijloc de permanentă perfecționare. Se pare că dorința aceasta i se va împlini: expoziția va fi prezentată probabil și la Pitești și pe litoral și în alte orașe.

Dar ce este mai important se va petrece acolo, la Vulturești. De un an o altă generație și-a început ucenicia sub îndrumarea învățătorului Ion Mărgescu. Ce lucruri vom mai auzi despre ea?

MIRCEA IONEL

• oameni ai școlii •

Consfătuire națională de geobotanică în Maramureș

Secția de botanică a Societății de științe biologice a organizat în județul Maramureș, între 18 și 26 iulie a.c., cea de-a VII-a consfătuire națională de geobotanică. La această manifestare și-au dat întîlnire botaniștii care lucrează în învățămîntul superior biologic și agricol, cercetători din institutele centrale și departamentale, cadre didactice din învățămîntul liceal.

Consfătuirea are drept scop dezbaterea unor probleme teoretice și aplicative privind valorificarea deplină a resurselor vegetale din țara noastră și în special a celor din județul Maramureș. Se realizează de asemenea, cu acest prilej, un larg schimb de experiență cu botaniștii și specialiștii pratologi și silvici care lucrează în județele Satu Mare și Maramureș.

Participanții la consfătuire se vor deplasa pe traseul Satu Mare—Sighet—Borșa—Baia Mare, vizitînd pajiștile și pădurile cele mai caracteristice, rezervații naturale ș.a., unde vor analiza diferite aspecte privind inventarierea și cartarea vegetației, acțiune importantă pentru o judicioasă valorificare a acestora. De asemenea ei vor acorda consultații specialiștilor din întreprinderile agricole și silvice de stat și cooperatiste de pe traseu.

Modernizarea predării în atenția profesorilor de fizică și de chimie

Recent s-a desfășurat la București o consfătuire a profesorilor de fizică și de chimie, organizată de S.S.F.C. cu concursul filialei Brașov. Lucrările consfătuirii, a căror tematică a constituit-o modernizarea conținutului și metodelor fizicii ca obiect de învățămînt, au fost deschise de acad. prof. dr. docent Th. V. Ionescu, președintele S.S.F.C. Au fost prezentate conferințele „Pedagogie, cibernetică și instruire programată", de dr. V. Bunescu, director în Ministerul Învățămîntului și „Unele aspecte ale modernizării fizicii și chimiei în învățămîntul de cultură generală" de prof. M. Sorescu (Brașov).

Lucrările consfătuirii s-au desfășurat apoi în cadrul a două secții — de fizică și de chimie. În secția de fizică au fost prezentate referatele „Probleme ale modernizării predării fizicii" de prof. univ. N. Calinicenco (Iași), „Aparat electromagnetic pentru verificarea cunoștințelor" de prof. L. Muranschi (Brașov), „Comutator electronic pentru vizualizarea optimă a semnalelor" de lector Szacs Huba (Baia Mare) și prof. Szacs Geza (Tg. Secuiesc), „Principii de organizare a conținutului noțional de fizică în sprijinul modernizării predării ei", de prof. N. Stănescu, cercetător principal la Institutul de științe pedagogice.

La secția de chimie s-au susținut referatele „Sensul modernizării și principalele sale direcții de realizare în învățămîntul chimiei" și „Locul și rolul mijloacelor instruirii programate în sporirea performanțelor elevilor în asimilarea cunoștințelor de chimie" de Paula Constantinescu și Viorica Lupu, asistente la Universitatea București, „Predarea programată a capitolului „Amestec și combinații" în clasa a IX-a" de prof. Denisa Breazu (Cluj) și „Utilizarea algoritmilor în instruirea programată" de prof. Rodica Nicolaiciuc (București).

La ambele secții discuțiile au fost vii, demonstrînd că în rîndul cadrelor didactice există un larg interes pentru problemele legate de modernizarea predării.

În continuare a avut loc conferința pe țară a S.S.F.C. După cuvîntul de deschidere, rostit de acad. prof. dr. docent Th. V. Ionescu, președintele S.S.F.C., și cuvîntul rostit de dr. V. Bunescu, director în Ministerul Învățămîntului, dr. N. Martalogu, secretarul general al S.S.F.C., a prezentat darea de seamă a Societății, iar prof. dr. docent Gh. Brătescu raportul comisiei de cenzori. Numeroasele discuții care au urmat au subliniat realizările dobîndite de S.S.F.C., precum și sarcinile care stau în fața acesteia. Participanții au făcut numeroase propuneri pentru îmbunătățirea activității. A urmat apoi alegerea membrilor consiliului S.S.F.C. și a membrilor biroului. Ca președinte a fost reales prof. dr. docent Th. V. Ionescu.

N. S.

Set de diapozitive pentru studiul limbilor străine

Un colectiv de profesori de specialitate — Mariana Țăranu, Marcel Saraș, Alfred Fink și Eugen Novicicov — a realizat în cadrul studioului „Animafilm" un set de diapozitive pentru predarea limbilor engleză, franceză, germană și rusă în școlile de cultură generală și în primii ani de liceu. Setul, cuprinzînd 40 de imagini color, este intitulat „O zi din activitatea elevului".

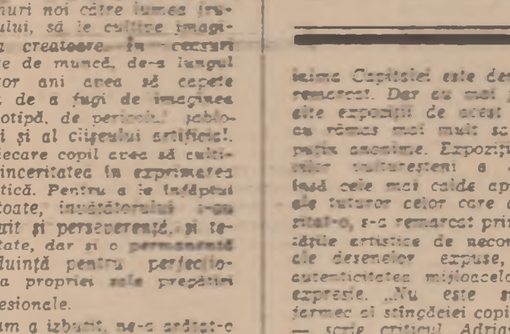

Prin tematica lor, imaginile corespund în linii mari tematicii programelor și manualelor de limbi străine, reprezentînd diferite aspecte din viața elevilor la școală, acasă, pe stradă etc. Ele sînt menite să servească drept suporturi vizuale pentru dialoguri și descrieri, urmărind în primul rînd dezvoltarea exprimării spontane a elevilor în limba pe care o studiază. Pentru a se veni în ajutorul profesorilor, setul este însoțit de broșuri care cuprind descrieri ale fiecărei imagini, dialoguri și material de limbă (cuvinte, expresii și structuri). De [illegible] îndrumări metodice generale care prezintă principiile predării limbilor moderne și arată cum se folosesc diapozitivele la lecții.

Imaginile color (realizate de Vasile Polizache) sînt clare și sugestive. Deși numerotate într-o anumită ordine, corespunzător cu textele respective din broșură, ele pot fi folosite în orice ordine în funcție de nivelul de cunoștințe al clasei, de tematica parcursă etc.

Studioul cinematografic „Animafilm", în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, realizează și alte seturi de diapozitive care vor folosi la predarea limbilor moderne. Sînt astfel în faza de finisare diapozitivele „Aspecte din Franța" (autor — Marcel Saraș), „Aspecte din U.R.S.S." (autor — Margareta Popescu), „Aspecte din Anglia" (autor — Mariana Țăranu). Fiecare din ele va fi însoțit de o broșură în limba respectivă.

Prof. V. BORDEIANU

Roadele muncii cercurilor de elevi

După încheierea anului școlar la Liceul „Ion Slavici" din Arad și-au dat întîlnire membrii cercurilor de elevi din liceele județului, pentru a prezenta roadele activității lor. Cu acest prilej ei au expus, în cadrul a două secții, peste 50 de lucrări alcătuite de ei în cercuri. De multă apreciere s-au bucurat lucrările: „Metoda transfigurării aplicată în curent continuu la gruparea condensatorilor" (Ladislau Farcaș, de la Liceul nr. 2 din Arad), „Cercetări asupra cauzelor mineralizării apelor freatice în lunca Dunării" (Maria Filip, Grupul școlar hidrotehnic), „Contribuția lui Liviu Rebreanu la dezvoltarea romanului românesc" (Felicia Maicuț, Liceul din Sebiș) etc.

HORIA TRUȚĂ

Concurs de construcții pe nisip la Năvodari

Pe imensa plajă de la Năvodari, peste 80 de pionieri și școlari din toate județele țării au luat parte zilele trecute la concursul de construcții în nisip organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Ministerul Învățămîntului și O.N.T. 80 de mici sculptori și arhitecți au modelat, în pulbere aurie, palate pentru feți-frumoși și Ilene Cosînzene, castele medievale, machete ale unor case memoriale, precum și copii după unele binecunoscute statui și complexe arhitecturale.

Plaja devenise un imens amfiteatru în care luaseră loc peste trei mii de spectatori, pionieri și școlari veniți să-și petreacă vacanța în frumoasa tabără de la Năvodari, iar scena acestui neobișnuit amfiteatru, o reprezenta fișia de plaja de pe malul mării, înconjurată de bucăți triunghiulare de pînză multicoloră, pe care cei 80 de concurenți își modelau visele. Străduania lor a început, încetul cu încetul, să capete contur: Constantin Ciuculete din satul Peștenaș, județul Gorj a construit macheta casei memoriale a Ecaterinei Teodoriu, eroina de pe Jii. Constantin Soimu din Constanța a modelat un leu, micuța Cristina Bigan — un minunat castel. O concurentă a făcut din firișoarele aurii o frumoasă poartă maramureșană, altul un fort, alții au reprodus „Masa tăcerii" a lui Brâncuși, au construit case țărănești etc.

Trecuse abia un ceas de la începerea concursului și plaja luase înfățișarea unei adevărate expoziții.

Desigur că juriului, chemat să decidă care dintre lucrările copiilor era cea mai reușită, i-a revenit o misiune dificilă. Pînă la urmă au fost declarați laureați ai concursului pionierii Cristina Popescu din Constanța, care a modelat celebra statuetă „Gînditorul" și Alexandru Nestor din București, care a executat cu deosebită finețe capacul unui sarcofag egiptean.

Pe cei doi laureați ai concursului îi așteaptă acum o confruntare și mai dificilă. Ei au fost invitați de „Air France" și „Le Figaro" să participe în luna august la un concurs de modelaj pe nisip care se va desășura pe una din plajele Franței.

Le urăm succes.

T. MAREȘ

O etapă nouă în activitatea Federației Internaționale a Sindicatelor Educatorilor

Recent a avut loc la Damasc, în Republica Arabă Siria, Conferința statutară a F.I.S.E. urmată de sesiunea Comitetului administrativ nou ales.

Conținutul documentelor prezentate de secretariatul F.I.S.E și de comisiile acesteia, precum și intervențiile participanților la discuții au trasat un sugestiv tablou al școlii și cadrelor didactice din toate regiunile lumii, al luptei pe care educatorii din diferite continente, grupați în organizațiile lor sindicale și profesionale, o desfășoară pentru democratizarea și dezvoltarea învățămîntului, pentru asigurarea unor condiții mai bune de muncă și de viață, pentru pace și progres social. A fost demonstrat încă o dată rolul important pe care-l dețin slujitorii școlii și culturii, alături de producătorii bunurilor materiale, în marile victorii repurtate de societatea omenească în mersul ei neîntrerupt pe drumul bunăstării și civilizației. Din analiza contextului general social-politic în care acționează cadrele didactice, a realizărilor înfăptuite și a greutăților întîmpinate în diferitele regiuni ale lumii, se desprinde necesitatea luptei unite a tuturor forțelor progresiste, chemate să-și dea o contribuție din ce în ce mai mare la valorificarea în interesul umanității a tuturor resurselor materiale și spirituale ale omenirii.

În condițiile vieții contemporane, F.I.S.E. își îndeplinește cu succes îndatorirea de a milita pentru consolidarea și lărgirea solidarității internaționale a educatorilor din întreaga lume, de a asigura alianța educatorilor cu clasa muncitoare și cu păturile progresiste pentru înlăturarea dominației politice și economice a monopolurilor și pentru construirea unei noi societăți, lipsite de exploatare, în care învățămîntul, adaptat cerințelor revoluției științifice și tehnice mondiale, să poată contribui din plin la dezvoltarea plenară a capacităților intelectuale și morale ale omului, la fericirea lui. Pe această linie se înscriu multiple manifestări internaționale — conferințe, colocvii, seminarii — organizate direct sau cu participarea F.I.S.E. în perioada care a trecut de la precedenta conferință statutară (Alger, 1965). Dar ceea ce am dori să comunicăm cu deosebire cadrelor didactice și organizațiilor sindicale din țara noastră se referă, mai ales, la activitatea de perspectivă, întrucît atît în fața F.I.S.E. cît și a fiecărei uniuni naționale a educatorilor se deschide o perioadă bogată în acțiuni menite să influențeze în multe privințe dezvoltarea mișcării sindicale și perfecționarea procesului de instruire și educare a tinerelor generații.

În acest sens, F.I.S.E. și-a propus să organizeze sau să sprijine un program apt să contribuie la rezolvarea problemelor specifice care stau în fața organizațiilor sindicale regionale de învățămînt. În America Latină, de exemplu, unde se pun probleme legate de reforma școlară, de lupta contra agresiunii culturale a imperialismului, de apărarea libertăților democratice și a drepturilor sindicale, de autonomia universitară etc., va fi organizat un seminar latino-american care va avea loc în septembrie 1969, în Chile. În Africa, o masă rotundă care va avea loc la sfîrșitul acestui an sau la începutul anului viitor va lua în discuție aspectele luptei pentru lichidarea analfabetismului, rezistența împotriva penetrației neo-colonialismului, pregătirea cadrelor calificate pentru învățămînt, organizarea luptei pentru interesele economice și sociale ale educatorilor. La reuniunea internațională programată pentru anul 1971 într-una din țările Asiei se vor lua în dezbatere situația învățămîntului și drepturile cadrelor didactice, ca și situația femeilor educatoare. Organizațiile sindicale europene vor discuta cooperarea între sindicate, pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice, educația permanentă etc. În legătură cu problemele care privesc securitatea europeană, F.I.S.E. și-a propus să organizeze o acțiune pentru examinarea căilor de folosire a posibilităților de care dispune învățămîntul în scopul educării tineretului în spiritul păcii, al înțelegerii și respectului între popoare.

În afară de activitățile cu caracter regional, F.I.S.E. prevede continuarea și lărgirea acțiunilor pe linia aplicării Recomandării UNESCO-OIM privind soluționarea problemelor generale legate de condițiile sociale și economice ale personalului didactic : aprofundarea în mai mare măsură a aspectelor pe care le determină, în cadrul diferitelor categorii de educatori, schimbările structurale intervenite în dezvoltarea învățămîntului precum și precizarea și difuzarea problemelor legate de modificările impuse pedagogiei de utilizarea mijloacelor tehnice audio-vizuale, progresul psihologiei copilului și a adolescentului, noile scopuri ale educației, de cunoașterea ideilor și realizărilor pedagogiei progresiste etc.

Proclamat „an al educației" de către Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite, anul 1970 va prilejui desfășurarea unui vast program de manifestări înfăptuite din inițiativa sau cu participarea F.I.S.E., pe teme variate privind analiza situației din învățămînt și a cauzelor care o provoacă, stabilirea obiectivelor esențiale, cantitative și calitative ale școlii și cadrelor didactice mărirea creditelor afectate educației, întărirea cooperării internaționale etc.

De o deosebită importanță pentru mișcarea sindicală internațională a educatorilor va fi prin conținutul său, prin caracterul unitar și urmările care i se prevăd pentru întărirea unității de acțiune internațională a cadrelor didactice, cea de a V-a Conferință Internațională F.I.S.E. care va avea loc la Berlin pe tema : „Școala, cadrele didactice și sindicatele din învățămînt în societatea actuală". Bine pregătită din punct de vedere organizatoric, temeinic fundamentată prin conținutul său interesant și cuprinzător, ca și prin valabilitatea concluziilor pe care le va adopta, Conferința va constitui un eveniment plin de consecințe favorabile pentru întreaga activitate a F.I.S.E. Importanța ei rezidă, de altfel, și în suita de activități prevăzute atît în etapa precedentă cît și în cea următoare desfășurării ei, printre care se poate menționa colocviul cu tema : „Influența și aplicarea ideilor lui Lenin asupra educației", organizat în cinstea celei de a 100-a aniversări a nașterii marelui geniu revoluționar.

Participanții la Conferința de la Damasc, reprezentanți ai 36 de organizații sindicale din toate continentele lumii, au ascultat cu mult interes relatările privind preocupările cadrelor didactice din țara noastră care, angajate cu toate forțele și capacitățile lor creatoare în lupta unită a întregului popor pentru făurirea deplină a socialismului întîmpină cel de al X-lea Congres al P.C.R. și cea de-a XXV-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist cu noi realizări în munca de instruire și educare a tineretului. Tabloul luminos și dinamic al dezvoltării și perfecționării învățămîntului românesc, unul din factorii primordiali ai ridicării poporului nostru pe culmile civilizației și progresului uman, a demonstrat în fața delegaților la conferință și, prin ei, a educatorilor lumii atenția pe care partidul și statul nostru o acordă școlii și slujitorilor ei, acelora care prin pregătirea lor profesională și rolul pe care-l îndeplinesc în societate, sînt chemați să-și dea o contribuție cît mai valoroasă la elaborarea și aplicarea în viață a politicii de instruire și educare a tinerelor generații de constructori ai socialismului și comunismului. În măsură corespunzătoare, ca cea mai largă organizație profesională de masă a cadrelor didactice din țara noastră și ca membră a F.I.S.E. Uniunea sindicatelor din învățămînt și cultură din România s-a prezentat în fața Conferinței cu o amplă și variată activitate, din care s-a putut desprinde, atît dorința de a se informa tot mai mult, pe baza participării la acțiuni internaționale și a contactelor bilaterale, în scopul îmbunătățirii propriei munci, cît și hotărîrea nestrămutată de a-și da o contribuție eficientă la îmbogățirea experienței comune în vederea asigurării rolului ce se cuvine învățămîntului și educației în făurirea, prin mijlocirea culturii, a climatului de înțelegere între popoare. În acest sens, subliniind ideea din Raport cu privire la organizarea unei întîlniri a sindicatelor educatorilor din țările Europei, delegația noastră a considerat că o astfel de acțiune ar aduce o contribuție importantă la consolidarea securității pe continentul nostru și a propus discutarea unei teme care ar putea interesa toate organizațiile sindicale de afiliери diferite : „Rolul cadrelor didactice și al organizațiilor lor profesionale în educarea tineretului în spiritul păcii, prieteniei și cooperării între toate statele europene".

O evidentă importanță pentru buna desfășurare a lucrărilor Conferinței a avut poziția delegației sindicatelor noastre în caracterizarea situației politice generale și în precizarea opiniei cu privire la căile de restabilire și consolidare a păcii în lume. Susținînd cu fermitate politica principială, consecventă și constructivă a partidului și statului nostru în problemele internaționale, delegația Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură din Republica Socialistă România a precizat că un popor care, el însuși lipsit de libertate în anumite momente ale istoriei sale, își construiește acum propria-i fericire bucurîndu-se din plin de binefacerile muncii pașnice, nu poate decît să dorească din toată inima pentru sine și să militeze cu hotărîre pentru a asigura în toată lumea pacea, încrederea și înțelegerea între popoare, sprijinite pe temelia solidă a suveranității și independenței, egalității depline în drepturi și neamestecului în treburile interne.

Documentul final al Conferinței — Rezoluția generală — și atmosfera sobră și prietenească în care s-au desfășurat lucrările au justificat astfel cu prisosință cuvintele din cuvîntările intervenției principale a delegației noastre : „Ne exprimăm încrederea în spiritul de cooperare care a caracterizat întotdeauna activitatea Federației noastre internaționale și care, evident și cu această ocazie, ne va permite să încheiem cu bune rezultate această Conferință, ceea ce va constitui un ajutor prețios pentru activitatea noilor organe de conducere care vor fi alese. Am dori să asigurăm pe participanții la Conferință că Uniunea Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură din România va face, și în viitor, tot ce va sta în puterea ei pentru a-și aduce contribuția la dezvoltarea și perfecționarea activității F.I.S.E., la creșterea prestigiului și a rolului său în mișcarea sindicală internațională a cadrelor didactice".

C. DRĂGULESCU
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură

În stațiunea tinerilor naturaliști din Timișoara

Olimpiada de matematică

(Urmare din pag. 1)

care se vedea bucuria și căldura, am fost mișcat de ospitalitatea românească. Este pentru prima oară cînd vizitez România, dar îmi propun să revin pentru a o cunoaște mai bine.

Olimpiadele de matematică m-au învățat multe. Cred că ele ar trebui să se extindă, perfecționînd mereu forma și stilul problemelor date spre rezolvare.

Mulțumesc României pentru modul cum a organizat acest concurs și cum ne-a primit".

AKE H. SAMUELSEN, profesor la Universitatea din Göteborg — Suedia, ne-a împărtășit bucuria pe care o are pentru faptul că a participat la olimpiadă. „Participarea la cea de-a XI-a olimpiadă de matematică, care s-a desfășurat în România — a declarat d-sa — a fost pentru mine o experiență foarte interesantă. Această întîlnire dintre tinerii și profesorii diferitelor țări a fost deosebit de valoroasă pentru noi. Profesorii și concurenții din delegația suedeză apreciază mult ospitalitatea pe care au găsit-o în România".

„Cea de-a XI-a Olimpiadă internațională de matematică — a spus **HODI ENDRE**, conducătorul lotului din R.P. Ungară — a fost una din cele mai bine organizate. Subliniez îndeosebi atmosfera calmă și prietenească care a dominat în tot cursul Olimpiadei.

Nivelul concursului a crescut simțitor față de anii precedenți. Această se oglindește, pe de-oparte, în nivelul mai înalt al temelor concursului, iar pe de altă parte în faptul că premiul I nu s-a acordat decît acelor concurenți care au atins nivelul maximal. Sîntem mulțumiți de rezultatul obținut de echipa noastră, care a luat unul din premiile I.

Excursiile organizate cu prilejul olimpiadei ne-au permis să cunoaștem viața harnicului popor al României, frumusețile țării și succesele vieții sale economice și culturale".

IOSEF MORAVUK, din R.S. Cehoslovacă, ne-a spus : „Olimpiada a fost foarte bine organizată. La fiecare pas am simțit grija atentă a gazdelor noastre. Deși au participat un număr record de țări, organizatorii întrecerii s-au achitat foarte bine de sarcinile lor.

Consider ca un rezultat deosebit de pozitiv al olimpiadei faptul că tineri din 14 țări au legat noi prietenii care, desigur, vor fi continuate în viața personală și în activitatea științifică. Prietenilor noștri români li se cuvin mulțumiri cordiale pentru că, prin grija lor, au înlesnit acest lucru.

Elevii noștri au rămas cu cele mai adînci impresii din vizitarea unor regiuni bogate în frumuseți naturale și istorice și duc cu ei amintiri frumoase despre dezvoltarea socialistă a României.

Ne este greu să exprimăm dragostea cu care am fost înconjurați, atenția și grija pe care ne-au acordat-o cei cu care ne-am întîlnit. Dorim prietenilor noștri români multe succese în construirea minunatei lor țări".

ARY VAN TOOREN, din conducerea delegației olandeze ne-a declarat că din olimpiada actuală a avut de învățat foarte mult cu privire la modul cum vor trebui pregătiți elevii olandezi pentru olimpiadele viitoare și și-a exprimat admirația pentru nivelul la care s-au prezentat tinerii din unele țări, printre care și România. După ce a apreciat ca deosebit de caldă ospitalitatea de care s-au bucurat participanții la olimpiadă a încheiat cu românescul „mulțumesc".

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII-BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

— **Șef de lucrări la Catedra de Electrotehnică, disciplina „Instalații electrice, Electrotehnică, pompe și stații de pompare, poziția 8 din statul de funcțiuni.**

— **Șef de lucrări la catedra de Instalații, disciplina „Instalații sanitare și de gaze", poziția 9 din statul de funcțiuni.**

— **Asistent la Catedra de Construcții hidrotehnice, disciplina „Construcții hidrotehnice" poziția 10 din statul de funcțiuni.**

— **Asistent la Catedra de Electrotehnică, disciplina „Automatizări și acționări", poziția 14 din statul de funcțiuni.**

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul Rectoratului din București Bd. Republicii nr. 176, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România :

— pentru posturile de șef de lucrări, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial ;

— pentru posturile de asistent în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț, în Buletinul Oficial.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de 3 luni de la publicarea acestui anunț.

ANUNȚ

ABSOLVENTELE școlii normale din Buzău, promoția 1941, sînt invitate la întîlnirea de 25 ani de la absolvire, ce va avea loc în Buzău, pe data de 30 august 1969.

Relații : învățătoarea Jeana Antache (Glinischi) Comuna Rosetti, județul Buzău.

BIBLIOTECA

Dicționar de etică pentru tineret

Apariția primului „Dicționar de etică pentru tineret" (Editura politică, 1969), constituie un sprijin de seamă în procesul formării conștiinței socialiste a tinerei generații.

Elaborat de un colectiv de cadre universitare și de cercetători științifici (coordonarea lexico-grafică Luiza Seche ; coordonatoare al volumului Ovidiu Trăsnea, doctor în filozofie) dicționarul abordează, întemeiat pe concepția marxistă despre etică și morală, numeroase domenii lămurind tinerilor atît problemele clasice ale eticii teoretice, cît și cele ale moralei socialiste. El prezintă astfel noțiuni ca „atitudine", „bine", „cerință morală", „datorie morală", „eroism", „formă a conștiinței sociale", „general-uman în morală", „hărnicie", „imperativ moral", „libertate morală" etc.

Cuprinzînd circa 9 000 de termeni, volumul îmbină armonios caracterul științific și bogat informativ cu

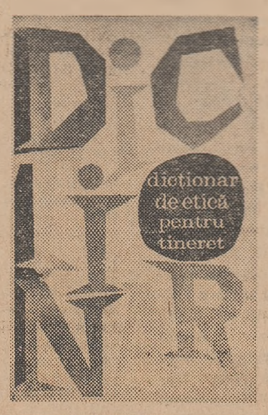

un mod de tratare larg accesibil. Termenii sînt deseori exemplificați cu proverbe și zicale din folclorul românesc, în care s-a cristalizat concepția poporului nostru despre sensul vieții, precum și cu maxime și gînduri despre morală ale unor personalități din cultura universală.

Preistoria rachetei moderne

Recent apărută în Editura Academiei, lucrarea „Preistoria rachetei moderne", de D. Todericiu, consacrată studiului prestigiosului manuscris-coligat Varia II 374 din Arhivele de stat de la Sibiu, îmbină două aspecte de obicei neobișnuite la una și aceeași carte. Este, pe de-oparte, o dare de seamă riguros științifică a unei cercetări întinse de-a lungul mai multor ani, și pe de altă parte o lucrare de informare și prezentare, o frîntură din istoria tehnicii, dedicată începuturilor unuia dintre cele mai actuale capitole ale sale, cel al rachetei.

Relevarea unor aporturi și lucrări românești fie deloc, fie foarte puțin cunoscute — ca de pildă importantul tratat de artă militară al lui Iacob. Despot, tulburătoarele amănunte date de manuscrisul francez 7239 din Biblioteca Națională de la Paris despre nașterea tunului pe teritoriul Țării Românești, activitatea inginerească a lui Petru Cercel și, în general, demonstrarea utilizării timpurii a pulberii în țările române, ca și citarea părerilor unor călători străini aflați în trecere pe aici — demonstrează că activitatea creatoare de înaltă calificare tehnică a lui Conrad de la Sibiu apare „la locul ei", iar prezentarea realizărilor surprinzătoare ale lui Hanes Walach — acel foarte probabil Ion Românul, ale cărui rețete de pulbere, după recenta lor redescoperire, aveau să facă obiectul unor brevete moderne de propulsanți de rachetă — întărește acest aspect al lucrurilor.

Manuscrisul Varia II 374 a existat în arhivele Sibiului ca atare, de cînd a intrat în ele, sub titlul de „Manuscris privind probleme de artă militară, mașini de război și mașini pirotehnice". Cu toate acestea nimeni nu l-a luat în mînă să vadă ce anume conținea el. D. Todericiu a redescoperit de fapt manuscrisul, iar prin lucrarea recent publicată l-a restituit istoriei științei și tehnicii mondiale și românești. Așa privind lucrurile înțelegem mai ușor marele ecou stîrnit în cercurile de specialiști din întreaga lume.

Cercetarea întreprinsă de D. Todericiu a scos la iveală aspecte care dau coligatului sibian o valoare științifico-muzeistică sporită. Nici celelalte două părți din manuscris, realizate anterior creației lui Conrad de la Sibiu, nu sînt dintre cele obișnuite. În primul rînd, și acest lucru nu fusese nici el știut, prima parte din manuscris este pur și simplu o vetustă CARTE A FOCURILOR DE ARTIFICII ; datată la 1400, ea este cu 29 de ani anterioară celei mai vechi cărți de acest fel știute pînă în prezent

În cea de a doua parte a manuscrisului în care se află înserate capitole traduse din opera lui Vegetius, înainte cu circa un

deceniu ca ea să fi apărut în traducere germană, în incunabulul din Colonia, se etalează și un splendid atlas de artilerie.

Cît despre partea treia din manuscris, demonstrînd că nașterea rachetei multiple a avut loc cu 121 de ani mai devreme, substituindu-l pe Conrad de la Sibiu polonezului Kazimierz Siemienowicz și introducînd în istoria creării rachetei moderne un loc și un an : — SIBIU, 1529 — conduce la o rescriere a părții vechi a acestei istorii.

Examinînd tabloul de filiațiune prezentat de D. Todericiu, ne dăm seama că la Sibiu, în secolul al XVI-lea, exista contextul în care a creat și experimentat acest mare mecanician necunoscut pînă ieri care a fost Conrad Haas. Analizîndu-i opera, repunînd-o în epocă dar și în istoria actuală a științei, D. Todericiu a întreprins o cercetare deosebit de valoroasă. Pe drept cuvînt arată savantul polonez Subotowicz : „Consider că este bine că cele cunoscute de noi despre istoria concepțiilor privind racheta sînt acum mai exacte și mai profunde"

Carte de referință în primul rînd atrăgător scrisă dar în același timp dispunînd de un foarte amplu aparat științific auxiliar, lucrarea lui D. Todericiu constituie o reușită.

Prof. ing. I. IVANOV

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.432